Anul II. — Nr. 9. Decemvrie 1936.

INSEMNĂRI SOCIOLOGICE

Apar odată pe lună.

Director: **TRAIAN BRĂILEANU,**
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuţi.

CUPRINSUL

ARTICOLE

REDACŢIA: Cernăuţi, str. General Berthelot 5.
ADMINISTRAŢIA (Profesor Constantin Zoppa): Cernăuţi, str. Baltinester 15.
Abonamentul pentru 1 an . . . . Lei 60
Exemplarul . . . . „ 5

Tipografia Mitropolitul Silvestru, Cernăuţi.

REVISTA CĂRȚILOR

Ion Petrovici — Viața și opera lui Kant.
Agustin Venturino — Sociologia general: La interdependencia.
D. C. Amzăr — Naționalismul tineretului.
Mihai Horodnic — File de poveste.
Mircea Streinul — Zece cuvinte ale fericitului din Assisi.
Raportul general pe anul 1936 al Societății pentru cultura și literatura romînă în Bucovina.

REVISTA REVISTELOR

Revista de Pedagogie. Dir. C. Narly, caetul IV, anul VI (1936).
Revue Internationale de Sociologie, Paris, anul 44, N-rele IX—X.
Buletinul A. G. I. R., No. 11 (Noemvrie 1936).
Iconar, II, 3, 1936.
Buletinul Mihai Eminescu, Dir. Leca Morariu (An. VII, 1936, Fasc. 14).

Fiecare număr va avea cel puțin 32 pagini.
Manuscrisele nu se înapoiază.

ANUL II. Nr. 9. Decemvrie, 1936.

Insemnări Sociologice

Director: TRAIAN BRĂILEANU,
Profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuţi.

Desăvîrşirea structurii elitei legionare

Plecarea în Spania a grupului de legionari condus de d-l general Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul a stîrnit vii discuţii atît în presă (în marginile îngăduite de cenzură) cît şi în toate păturile societăţii romîneşti. S'a amintit mai ales faptul că generalul Cantacuzino este aristocrat de rasă, ceea ce ar dovedi că mişcarea legionară are tendinţa de a înfăptui o împăcare între aristocraţia romînă de rasă şi noua elită de merit ieşită din toate straturile sociale şi mai ales din ţărănime. Dar structura acestui grup compus din reprezentanţi ai elitei legionare mai ridică o problemă, căreia nu i s'a dat prea mare atenţie, anume problema raporturilor între generaţii. Aristocratul de sînge Cantacuzino, anume, face parte din generaţia bătrînilor şi totuşi are un rol conducător într'o mişcare politică pornită din mijlocul tineretului şi considerată de mulţi ca îndreptată „*împotriva*" bătrînilor. Am avea deci dovada că în Legiune s'a înfăptuit şi colaborarea firească între generaţii, astfel că solidaritatea internă a Legiunii precum şi perpetuarea ei în timp ca organism viabil e asigurată.

Dar cele două probleme, cea a contopirii aristocraţiei de sînge cu noua aristocraţie de merit precum şi cea a colaborării între vîrste, rezolvite în practică într'un mod atit de fericit şi rodnic prin activitatea în Legiune a d-lui general Gheorghe Cantacuzino, interesează şi teoria sociologică.

I.

Luminosul şi documentatul studiu al d-lui Ioan C. Filitti asupra „Evoluţiei claselor sociale în trecutul Principatelor romîne"[1]) lămureşte deosebirea ce a existat dela început între aristocraţia feodală apuseană şi aristocraţia romînească din Principate.

Pretutindeni unde s'au închegat alcătuiri politice, s'a ivit şi o clasă (elită) politică, o clasă de oşteni cari aveau sarcina să apere

[1]) Apărut în „Arhiva pentru stiinţa şi reforma socială", Bucureşti, An. V, n-rele 1—2 şi 3—4; An. VI, n-rul 3—4.

ţara împotriva duşmanilor externi. Ori, aceşti oşteni apărînd toţi împreună *ţara*, n'au făcut decît să-şi apere *moşia* lor, pămîntul moştenit şi pe care se străduiau să-l lase moştenire urmaşilor lor. Ocupaţia războinică însă, în condiţiunile de atunci, cerea „independenţă economică", posibilitatea de a trăi din produsele muncii *economice* a altora; de aci, în antichitate, instituţia sclavajului, mai tîrziu colonatul, apoi iobăgia în epoca feodală. Proprietarii liberi sunt din capul locului oştaşi, iar apoi, faţă de muncitorii de pămînt neliberi şi faţă de toţi cei ce nu sunt proprietari de pămînt (meseriaşi, comercianţi), ei formează o aristocraţie, o nobilime, sau, cu alt termen, constituesc *clasa* sau *elita politică*. Calitatea de nobil, de boier, în Principatele romîneşti e legată de calitatea de proprietar de pămînt şi derivă din ea. Cel ce este proprietar liber sau dobîndeşte o proprietate, devine prin acest fapt ostaş şi nobil, adică intră în elita politică; dar cel ce pierde proprietatea, pierde şi calitatea de ostaş, deci şi boieria. Adevărat este că dobîndirea proprietăţii mai depinde de împlinirea anumitor condiţiuni, mai ales în ce priveşte intrarea într'o *moşie* stăpînită în indiviziune de urmaşii aceluiaş ascendent, numiţi răzeşi. Aceştia au posibilitatea de a zădărnici intrarea unor „venetici" în moşie. Aşa dar, într'o măsură oareşcare, elita politică romînească are şi ea, ca toate elitele, tendinţa şi putinţa de a se închide. Totuş mai mult ca în alte ţări circulaţia elitelor e înlesnită prin centralizarea puterii în mîinile domnitorului şi prin ivirea boieriei dregătoreşti. Intrarea în această boierie atîrna în primul rînd de favoarea domnitorului fără prea multă considerare a naşterii şi se consolidează prin faptul că aceşti boieri noi sunt dăruiţi cu moşii de către domnitor şi au şi toată posibilitatea să-şi cumpere moşii.

Important este însă faptul că aristocraţia romînească, spre deosebire de cea apuseană, nu este ereditară. In Apus copiii unui nobil îşi păstrează titlul şi rangul în ierarhia nobiliară chiar dacă îşi pierd proprietatea sau fnncţia. In Principate însă pierderea proprietăţii şi a funcţiunii înseamnă şi pierderea boieriei. Totuş, zice d-l Filitti, şi „la noi, fiii şi urmaşii de boieri s'au bucurat, măcar dela un timp, de o situaţie privilegiată".

Dar, „dacă în legile ţării nu era nici o dispoziţie care să garanteze familiilor boiereşti păstrarea situaţiei dobîndite, există însă conştiinţa că urmaşii, chiar scăpătaţi şi fără dregătorii, ai boierilor, sunt tot boieri, deşi oficial nu li se da acest titlu". „In opoziţie cu legile ţării, un instinct firesc voia ca urmaşii celui ridicat (din *prostime*) să fie privit ca aparţinînd aceleiaşi condiţii sociale. Existau noţiunea şi expresia *de bun neam*, de *bun rod*.

Expunînd apoi, cum în Bucovina și Oltenia de pildă stăpînirile străine vremelnice au căutat să distingă și de drept clasa nobilă ereditară romînească de celelalte clase sociale pentru a o încadra în sistemul politic austriac, d-l Filitti observă: „Rezultă clar din toate acestea că exista în trecutul romînesc o conștiință de ereditate nobiliară pentru toți urmașii dregătorilor și — dar tot mai puțin accentuată și admisă — pentru urmașii vechilor proprietari, mai ales pentru acei cari se puteau referi la hrisoave domnești de danie sau de întărire pentru servicii aduse de un strămoș. Aceasta era adevărata tradiție a țării, cu toate aparențele formale pe urma cărora atîția, în timpurile mai nouă, din neștiință sau cu vrere, au susținut o altă părere".

Conștiința aceasta de ereditate nobiliară a avut însă și alte urmări foarte importante în lupta de rezistență a conștiinței naționale romînești împotriva încercărilor de deznaționalizare a Austriecilor în Bucovina și a Rușilor în Basarabia. In aceste provincii răzeșimea romînească nu numai că-și păstră conștiința de clasă politică dar și conștiința națională și dintre răzeși și proprietarii de moșii s'au ridicat protagoniștii luptei de dezrobire [1]).

Știm însă că, în alte condițiuni istorice, în Ardeal, clasa politică romînească a fost distrusă, și fizicește și sufletește, de cotropitori și că în Bucovina și Basarabia începuse procesul de desnaționalizare a acestei clase, însoțit, în Bucovina, și de procesul de decădere economică a ei prin invazia lăcustelor jidovești cari acaparară o mare parte din moșiile boerești și sprijiniră tendințele guvernelor austriace îndreptate spre rutenizarea tocmai acelei părți a Bucovinei unde erau așezați din vechime răzeșii noștri.

Vor zice „democrații": dar ce nevoie avem noi de boieri și aristocrați ereditari, de oameni cari se cred superiori celorlalți numai în temeiul nașterii, pecînd ei sunt niște degenerați, niște trîntori etc.! Noi nu recunoaștem, zic ei, altă superioritate decît cea dobîndită prin merit personal! Am arătat într'un articol [2]), cum a înțeles democrația să formeze noua elită de merit, să „selecționeze pe cei mai buni", pe noii aristocrați, metodă care în Franța l-a adus pe Léon Blum împreună cu amicii săi la conducerea Statului, iar la noi pe toți prietenii prietenilor lui Léon Blum.

In lupta pentru *libertatea circulației elitelor* aristocrația de

[1]) Problema răzeșilor din Bucovina a fost expusă în revista noastră de d-l Leon Țopa în două articole: „Răzeșii" și „Răzeșimea din Nordul Bucovinei" (*Insemn. Sociol.*, An. I, n-rele 1 și 3).

[2] „Circulația elitelor și demagogia" (Insemn. Sociolog. An. I, nrul 8.)

rasă a fost înfrîntă pretutindeni în cursul sec. XIX și după războiul mondial. Doar în Anglia și Japonia s'a găsit posibilitatea de a stabili un modus vivendi pacinic și rodnic pentru viața politică între aristocrația de sînge și cea de merit. In aceste țări anume cu tradiții adinc săpate și susținute de experiențe politice, n'a putut pătrunde concepția absurdă propagată de jidanii comuniști că democrație ar însemna proletarizarea tuturora, ci s'a păstrat principiul care stă la originea și temelia așezărilor politice, anume că *democrație înseamnă drum deschis pentru orice om de merit de a deveni aristocrat.* In toate domeniile de activitate, nu numai în politică. Iar criteriul meritului personal nu exclude principiul eredității, ci poate fi pus de acord cu el pentru a zădărnici anarhizarea societății. D-l Filitti îl citează pe Miron Costin care scrie: „Domnii, la domnie pe feciorii lor poftesc să-i vază ieșiți; boierii la boierii; slujitorul se bucură să-și vază de slujitorie pe feciorul său harnic.“ In lupta burgheziei împotriva aristocrației ereditare s'a enunțat formula: un aristocrat de rasă trebuește înlăturat din funcții, deoarece orice aristocrat e chiar prin această calitate inferior omului *ieșit din popor.* Dar orice burghez ajuns la un post înalt a fost și este convins că fiii lui sunt foarte potriviți de a face carieră. Cazul lui Napoleon ilustrează pentru totdeauna teoria democratică burgheză. Burghezia a negat și în teorie și în practică drepturile aristocrației de a conduce Statul în temeiul criteriului nașterii, dar, ajunsă la conducere în locul aristocrației, ea a introdus în practică cel mai cinic „nepotism“ și a încercat să se constitue în castă închisă prin fel de fel de artificii: cluburi politice, loje francmasonice etc. Atacată de jidanii comuniști, cari rîvneau și rîvnesc căderea ultimelor bariere ce le stau în cale pentru întronarea „poporului ales“, a „aristocrației“ create de zeitatea lor la începutul lumii, burghezia europeană începuse să cedeze pas cu pas terenul și ajunse la marginea prăpastiei.

Reacțiunea fascistă și cea național-socialistă s'a întors la vechiul principiu de organizare politică, dovedit prin experiența istorică cel mai superior în selecțiunea valorilor, anume la principiul meritului personal combinat cu cel al eredității.

Orice om ridicat din „prostime“ în elita socială intră în ea împreună cu familia sa și deschide urmașilor săi toate posibilitățile de păstrare a rangului. Condiția este însă ca, în concurența cu noii veniți, ei să-și dovedească destoinicia. In orice caz ascenziunea in elită, selecțiunea oamenilor de merit, nu mai poate fi lăsată, în domeniul politic, în seama votului universal și a demagogiei. Dacă s'ar

continua cu acest sistem, logic ar fi ca şi medicii, profesorii, magistraţii, ofiţerii etc. să fie selecţionaţi prin vot universal — aşa cum le-ar plăcea jidanilor comunişti, cetăţeni cu drepturi egale şi cu „merite superioare“ tuturor vechilor şi noilor aristocraţi.

Aşa temelie juridică a dat democraţia Statului nostru naţional că descendenţii boierilor cari au apărat supt Ştefan hotarele ţării să fie consideraţi egali cu toţi jidanii galiţieni încetăţeniţi prin certificatele falsificate de cutare notar comunal, că generalul Cantacuzino să fie egal oricărui cetăţean şi inferior demagogilor ridicaţi la posturi de conducere prin votul universal şi banii „fraţilor“ jidani din lojele masonice.

Revoluţiile de dreapta, dacă putem vorbi de revoluţii, nu tind spre reînfiinţarea privilegiilor aristocraţiei, nici spre reîntronarea principiului eredităţii — în niciun domeniu. Dar conducătorii acestei mişcări de *regenerare a elitelor naţionale* şi-au dat seama că individul e legat de familia sa, că porneşte în viaţa socială format de familie şi este întemeietor de familie şi educator al generaţiilor viitoare. O elită naţională nu se constitue din indivizi, ci din familii reprezentate prin şefi de familie, prin *patres*, şi se perpetuează prin descendenţii acestor şefi. Noua elită politică romînească de merit, ridicîndu-se împotriva celor fără patrie şi fără tradiţie romînească cari prin demagogie au pus mîna pe conducerea efectivă a ţării (prin politicienii corupţi şi venali, instrumente docile ale veneticilor), a trebuit să se întîlnească cu aceia cari păstraseră *conştiinţa* că sunt legaţi prin strămoşii lor, *prin familia lor*, de soarta ţării noastre. Aşa s'a legat din nou firul istoriei, firul bunei tradiţii, de a deschide drum spre „boierie“ tuturor acelora cari sunt legaţi de pămînt şi au conştiinţa clară că trebue să-l apere cu viaţa lor, deoarece în el dorm cei ce l-au apărat prin veacuri pentru urmaşii lor. Prin împroprietărire ţăranii noştri au devenit boieri, avînd sfînta datorie să-şi apere moşia comună: ţara. Din aceşti boieri trebue selecţionată elita politică, după rangurile necesare organizaţiei unui Stat modern. Marea problemă este de a găsi criteriul cel mai potrivit pentru ca circulaţia elitelor înăuntrul naţiunii, compusă din oameni liberi, ostaşi proprietari de pămînt, să se facă după merit şi împăcînd principiul meritului cu cel al eredităţii. In Italia şi Germania, oamenii politici caută drumul cel mai potrivit pentru dezlegarea acestei probleme. La noi, Legiunea merge cu paşi siguri spre rezolvirea ei: în taberele de muncă, în luptele ce se dau pentru a purifica elita de „venetici“ şi demagogi înstrăinaţi, se stabileşte o ierarhie de merit. Asociaţia „Prietenii legionarilor“ va să desăvîr-

şească închegarea solidarităţii elitei naţionale, deschisă tuturor Romînilor legaţi de pămîntul ţării, de tradiţia familiilor lor — şi pregătiţi pentru posturi de conducere prin muncă pricepută şi desinteresată în diferitele domenii de activitate socială.

II.

A doua problemă dezlegată în mod fericit de Legiune este restabilirea cooperării rodnice între vîrste, înfăptuindu-se şi aci un echilibru între ierarhia naturală a vîrstelor şi ierarhia de merit.

Mişcarea de regenerare a elitei romîneşti a pornit din mijlocul tineretului universitar şi se îndreptă, cum natural este, împotriva acelora cari aveau rolul hotăritor în conducerea naţiunii — în toate domeniile de activitate. Dar mai ales împotriva celor ce se opuneau nemijlocit acestei mişcări. Şi aceştia erau „bătrînii": politicieni, profesori şi mulţi dintre ei profesori politicieni. Ştim cu toţii cum s'au petrecut lucrurile, cum bătrînii n'au înţeles semnele vremii şi, în loc să se alăture acestei mişcări, să o sprijine şi să-i înlesnească o biruinţă mai repede, s'au aliat, nu cu duşmanii tineretului, ci cu duşmanii neamului romînesc, cu cei ce simţiră primejdia unei noui rînduieli a Statului naţional romîn.

Doi bărbaţi, avînd toată experienţa unei vîrste înaintate, toată pregătirea politică şi bucurîndu-se de un prestigiu extraordinar, ar fi putut organiza Romînia întregită după toate principiile artei politice: d-l general Al. Averescu şi d-l profesor A. C. Cuza. Pe generalul Averescu îl urmau foştii luptători, ţăranii şi intelectualii demobilizaţi, cari, cu dreptate, cereau cuvînt hotăritor în noua aşezare a Statului; pe profesorul Cuza îl urma tot tineretul romîn, studenţii, ai căror părinţi făcuseră războiul şi erau alături de gloriosul general. Ceea ce în Italia Mussolini, în Germania Hitler înfăptuiră după mari şi grele lupte, în Romînia cei doi oameni politici ar fi fost în stare să realizeze fără lupte politice interne, fără nicio rezistenţă serioasă. Singura condiţie era să rupă toate legăturile cu jidanii şi francmasonii, cu politicianii corupţi şi vînduţi finanţei jidoveşti. Ei n'au înţeles însă situaţia. Generalul se lăsă prins în mrejele politicianilor masoni şi acţiunea sa rămase în făgaşul vechilor metode, lăsînd frîu liber tuturor abuzurilor şi afacerilor veroase ale cluburilor politice. Pe de altă parte, profesorul Cuza nu organiză, cu tineretul ce-l urma necondiţionat şi cu intelectualii, destul de numeroşi, cari îl sprijineau, o acţiune pentru a opri dezastrul Ligii Poporului sau pentru a zmulge steagul din mîinile generalului căzut şi a-l duce la izbîndă. Dimpotrivă el preferă să-şi părăsească luptătorii şi să cadă alături de prietenul său, răpus de politicieni.

Astfel, după împrăştierea şi umilirea foştilor luptători şi după destrămarea organizaţiei L. A. N. C., în care îşi pusese tineretul şi intelectualitatea naţionalistă toate nădejdile, toată sarcina luptei împotriva duşmanilor neamului romînesc şi împotriva politicienilor vînduţilor căzu pe umerii conducătorilor studenţimii formaţi sufleteşte în şcoala profesorului Cuza, dar neatinşi, în domeniul practic, de mentalitatea politicianistă, ale cărei efecte dezastruoase le văzură cu ochii. De aci neîncrederea tinerilor în bătrîni, duşmănia lor, explicabilă prin decepţiile suferite, împotriva „vechei generaţii". „Lupta împotriva bătrînilor" deveni o formulă de acţiune foarte utilă pentru închegarea unui front puternic şi rezistent faţă de politicianismul corupt. Dar alături de conducătorii tineretului au rămas mulţi dintre vechii luptători naţionalişti, cari n'au vroit şi n'au putut să-i urmeze pe cei doi bărbaţi politici dispăruţi din tabăra naţionalistă. Numărul acestor „bătrîni", părinţi şi prieteni ai tinerilor luptători, crescu neîncetat în măsură ce lanţul generaţiilor tineretului universitar se întinse şi în măsură ce conducătorii tineretului se apropiau ei înşişi de vîrsta bărbăţiei. Constituirea Senatului Legiunii în 1930 înseamnă sfîrşitul unui proces prin care ierarhia naturală între vîrste a fost restabilită, — fără a prejudicia pe cea de merit. Căpitanul ajutat de toţi bărbaţii cari împreună cu el porniseră lupta şi-a păstrat conducerea efectivă şi activă, iar prin constituirea Senatului el şi-a sporit prestigiul şi se poate sprijini pe un corp organizat compus din bătrîni şi în jurul căruia încep a se grupa toţi „patres", şefii familiilor cărora le aparţin tinerii legionari.

Inăuntrul Legiunii deci nu mai poate fi vorba de luptă între generaţii, şi generalul Cantacuzino, căruia, în temeiul meritelor sale de ostaş viteaz şi luptător naţionalist intransigent, i se cuvine în Senatul Legiunii locul de onoare, locul unei *princeps senatus*, a restabilit prestigiul bătrînilor, scăzut o vreme în ochii tinerilor din pricina nepriceperii celor doi oameni politici amintiţi mai înainte. Lupta legionarilor deci nu este îndreptată împotriva bătrînilor, ci împotriva Jidanilor şi politicianilor, fie ei tineri sau bătrîni. In partidele politice, liberal, ţărănist etc., există o luptă între generaţii — pentru posturi şi afaceri. Dar în tabăra duşmanilor neamului romînesc domneşte cea mai mare solidaritate între generaţii. Aici bătrînii îndeamnă tinerii cu bani şi sfaturi la revoluţie şi distrugerea Statului nostru naţional şi a Bisericii creştine, cei tineri se organizează şi se pregătesc în vederea deslănţuirii războiului civil.

Legionarii, de toate vîrstele, vor şti să oprească şi să doboare orice încercare de revoluţie comunistă. In rîndurile lor nu există

luptă nici între clase sociale nici între tineri și bătrîni. Și să nu uite dușmanii că bătrînii noștri de azi sunt toți ostași cu experiență, cari, în caz de nevoie, vor lupta alături de fiii lor conducîndu-i la biruință și învățîndu-i a privi moartea cu dispreț în față.

Plutarch din Chaeroneia (45—125 d. Hr.), un contimporan al împăratului Traian (care, după cum se spune, i-a acordat demnitatea de consul și a poruncit funcționarilor din provincia Achaia să nu întreprindă nimic fără a cere sfatul acestui înțelept), se ocupă într'o scriere de problema „dacă un bătrîn să facă politică" (εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον). Răspunsul său este afirmativ, cu condiția ca bătrinii să fi făcut politică din tinerețe, deci să-și fi dobîndit o experiență bogată printr'o activitate politică rodnică pentru patrie. Ințelepciunea lor, reflexiunea lipsită de patimă, vor asigura succesul oricărei acțiuni susținntă de vitejia și avîntul tinerilor. „Tinereța e făcută să asculte, bătrîneța însă să poruncească și acel Stat este mai bine apărat unde sfaturile bătrînilor și lăncile tinerilor sunt la înălțime".

După ce expune, prin exemple din istorie, serviciile ce le pot aduce bătrînii, Plutarch încheie: „Nu există deci nimic ce i-ar putea opri pe bătrîni să fie de folos patriei în diferite feluri cu însușirile lor cele mai bune, anume cu rațiunea, chibzuirea, cuvîntul deschis, prudența. Nu numai miinile noastre, picioarele noastre și puterile noastre trupești aparțin Statului, ci mai ales sufletul și tot ce are sufletul mai bun, adică dreptatea, moderația, prudența. Cum aceste însușiri nu ajung la deplină desvoltare decît tîrziu și încet, ar fi absurd dacă ele ar folosi numai casei, gospodăriei și altor bogății, iar pentru patria comună și pentru cetățeni ar rămînea nefolosite, mai ales că bătrînețea nu scade într'atîta puterile trupești cît sporește priceperea pentru conducerea afacerilor publice".

Iar pe generalul Gheorghe Cantacuzino, care în vîrstă înaintată a plecat în Spania pentru a lupta în rîndurile naționaliștilor, îl putem asemui bătrînului rege Agesilaos, despre care Xenofon zice: „Care tinerețe nu trebuia să rămînă departe în urma bătrîneței acestui bărbat? Cine oare a fost în floarea vîrstei așa de teribil dușmanilor ca Agesilaos la adîncă bătrînețe?"

Traian Brăileanu.

Cartea Căpitanului.

După vrăjmaşi — perfecţi maeştri în mutismul conspiraţiei prin tăcere — desigur nu există: ea desigur nu a apărut. După o lună pentru o parte din presa naţionalistă, ea este o carte ca ori care alta. O gazetuţă de dreapta nu a botezat-o oare cu numele *„broşură"* ?

Ci (quasi) tăcerea în jurul acestei voluminoase „broşuri" de aproape 500 pagini mari, este semnul cel mai ruşinos al halului de haos masonic în care ne bălăcim. Căci nu există o carte mai eşită din înşuşi pămîntul îndurerat al acestei ţări, decît *„Cartea Căpitanului"*.

Este însuş urletul de desperare al naţiei romîneşti, zugrumată de concubinii politicei noastre şi stoarsă de spurcata impreunare politicianistă judeo-masonică, ce se aude de la prima pînă la ultima filă a acestei cărţi de foc, de lacrimi, de suferinţe şi blesteme. Din Cartea Căpitanului se desprinde un duh clocotitor de eroism răzbunător şi cuceritor cum de mult n'a mai răsunat în graiul romînesc.

În sobrietatea stilului grăbit — „eu n'am timp de pierdut" — ne declară *verde* Căpitanul, *se cuprinde cea mai dureroasă epocă*: este lupta neînţeleasă, înăbuşită prin cele mai infernale mijloace ale francmasoneriei din România — lupta tineretului acestei ţări, părăsită pînă şi — cu puţine excepţii — de propriii ei părinţi trupeşti şi sufleteşti.

Ca *în ori ce luptă, cu jertfa sîngelui biruinţa nu-i departe.* Şi precum Făt-frumos se adăpa cu putere din polobocul zmeilor, la fel tineretul verde de astăzi şi de mîne, va afla în cartea „Pentru Legionari" o carte durată — vorba vechilor preoţi ai Egiptului — din „Cuvinte de putere", una din acele cărţi ce se scriu odată la un veac: o carte plină de sănătate morală, de eroism şi de marş spre biruinţă.

Deaceea: să o citim cît mai mult şi cît mai mulţi, căci „Cartea Căpitanului" este cea mai bună ŞCOALĂ A FAPTEI

Prof. univ. **I. Al. Ştefanovici.**

Tabere şi Şantiere

Taberele, şcolile de educaţie legionară, s'au închis odată cu sfîrşitul vacanţelor. Unele dintre ele şi-au continuat după această dată activitatea cel mult sub forma de şantier, pentru a pune la punct lucrările de ordin material rămase neterminate. Dar şi şantierele şi-au suspendat activitatea din cauza timpului înaintat.

Suntem, aşadar, la sfîrşitul unei munci încordate şi grele, dar plină de roade. Şi ca la orice sfîrşit, e bine să facem un bilanţ. Despre tabere s'a mai vorbit în „Insemnări." S'a scos în evidenţă mai ales aspectul educativ al acestora, s'a arătat rolul lor covîrşitor în formarea unui tip psihic unitar, în crearea unui cetăţean virtuos, aşa cum o cer timpurile şi nevoile acestui Neam, şi în adîncirea nouei spiritualităţi. Nu mai revenim asupra acestor chestiuni. Vroim să arătăm un alt aspect al taberelor de muncă şi mai ales să precizăm însemnătatea şantierelor în viaţa satelor.

I.

Taberele de muncă n'au o influenţă numai asupra Legionarilor, asupra celor ce-şi fac educaţia în sînul lor. Ele sunt şi un admirabil mijloc de educaţie a opiniei şi spiritului public. Chiar cei ce au luat numai un contact trecător sau de suprafaţă cu ele n'au scăpat influenţei lor. Nu e vizitator, indiferent de credinţele lui politice, care să fi trecut printr'o tabără şi să nu fi rămas uimit de cele văzute acolo. Aproape fiecare oaspe a înţeles să sprijine cu obolul lui această activitate inedită în viaţa Neamului nostru.

Una din boalele de care suferim e fără îndoială lipsa de încredere în propriile noastre forţe. Şi nu e una din cele mai puţin grave! Un popor îşi poate pierde bogăţiile, o parte din teritoriu, independenţa etc. şi să nu fi pierdut încă totul.

Din moment însă, ce l-a părăsit increderea în puterile şi viitorul său, el a pierdut, iremediabil, totul. Aceasta e cea mai mare primejdie ce ameninţă atit individul cit şi colectivitatea în momente de criză, de slăbiciune. Neamul romînesc trece, netăgăduit, printr'o astfel de criză. Pătura conducătoare a pierdut de mult încrederea în viitorul acestui Neam. Ea, însă, se consolează cu convingerea că nu poate fi altfel şi se mulţumeşte să salveze cel puţin interesele ei. Scepticismul acesta, distrugător de elan şi voinţă, a depăşit cercul clasei conducătoare şi s'a lăsat la fund, infiltrîndu-se şi în sufletul massei poporului. Nu ştiu dacă Neamul romînesc este pregătit pentru „democraţie" şi pentru folosirea votului universal. Se poate că da; se poate că nu. Problema aceasta interesează acuma mai puţin. Un lucru însă e cert: Massa poporului romînesc a minuit votul universal în mod uimitor de înţelept. A încercat toate partidele de „Guvernămînt"; a încercat tot ce omeneşte s'ar fi putut face pentru a remedia ceva. Situaţia, însă, nu s'a schimbat întru nimic. S'au schimbat numai măştile şi figurile! După aceste experienţe dureroase pe care le-a făcut poporul „suveran", nu putea urma, în

sufletnl său, decît desnădejdea cea mai deplină. Orice inițiativă, oricît de frumoasă ar fi, pornită dela un om de bine, nu putea găsi răsunet în sufletul demoralizat al cetățeanului romîn. El nu se mai lasă sedus de nimeni și de nimic.

Viața spartană din tabere, munca dezinteresată, traiul comun și la fel pentru muncitorul manual ca și pentru cel intelectual, viața plină de bărbăție și încredere de acolo, n'au putut să nu miște sufletele. Nu sunt puțini aceia — și mă refer numai la adversarii Legiunii — cari să nu fi exclamat, în momentele lor de sinceritate, că singura nădejde a țării o constiuie mișcarea legionară. Nu este acesta un fapt de minimă importanță, mai ales dacă ne gîndim că acest început de încredere în posibilitățile de viitor ale acestui Neam prinde rădăcini adînci și în massa mare a poporului. Este, fără îndoială, începutul încrederii și elanului romînesc cari vor ridica acest popor pînă la cele mai înalte culmi ale puterii și creației sale.

Ceeace sporește însă această încredere în sufletul tuturora și o potențează pe zi ce trece, sunt faptele, rezultatele materiale ale activității din tabere. Lumea cunoaște puțin din transformarea sufletească a celui ce muncește în tabără, acelui ce participă organic la această germinare de viața nouă. Ea neglijează acest fenomen de primordială importanță, din imposibilitatea de a-și da seama de el și nu sesizează decît lucrările materiale. Și acest fapt numai, de mai mică însemnătate, afectează destul de puternic, adeseori pînă la zguduire, sufletul celor ce încă nu l-au pierdut cu desăvîrșire. Insuși Guvernul Țării n'a putut scăpa de influența magică și de puterea de uluire a ceeace s'a realizat, din punct de vedere material, prin aceste tabere. Exemplu avem în năzuința lui de a utiliza astfel de tabere pentru „refacerea" materială a țării.

Autoritățile Statului, Județului sau Comunei au absentat din acest punct de vedere (fiindcă numai de acesta e vorba acuma), dela cele mai imperioase îndatoriri, sub pretextul lipsei de fonduri. Au rămas sate fără școli, fără biserici, fără drumuri, părăsite în voia inițiativei particulare, care s'a stins odată cu Voevozii și cu oamenii de bine ai acestui Neam. Justificarea acestei totale absențe o găseau conducătorii noștri mereu în aceeaș frază, devenită în urmă lozincă: „Nu sunt fonduri."

Lozinca aceasta, însă, n'a putut fi mult fluturată pentru a minți lumea. Cineva, unul singur, se ridică contra ei și dovedește exact contrariul: pentru refacerea materială a țării, mi-e îmi trebuie credință și spirit de jertfă numai. Eu n'am nevoe de bani, ci de suflet.

Noua lozincă a fost pusă în practică și a dat rezultatele așteptate de acest mare Educator. Și pentru a dovedi această susținere, să luăm la întîmplare, un exemplu ce-mi este mai bine cunoscut: Biserica „Arhanghelul Mihail" dela Rădăuți, ridicată de tabăra legionară „Traian Brăileanu".

La 18 Martie 1936 se încbee contractul de arendare a terenului pentru facerea cărămizilor. Se plătește

55 lei pentru lutul ce va intra în 1000 cărămizi. La 19 Martie crt. se deschide tabăra sub forma de șantier pentru pregătirea lucrărilor ce vor urma. La 1 Mai se deschide oficial și ia denumirea: Tabăra legionară „Prof. Traian Brăileanu." Conducerea o are ajut. comandant legionar Cristofor Rusu, Șeful jud. Rădăuți; supravegherea și îndrumarea sunt rezervate comandantului legionar Vasile Iasinschi, Șeful regiunei de Nord. Fondul inițial: Lei 1000 (una mie), sumă luată din cassieria organizației județene. Se pornește la drum cu o mie lei!! Doi oameni săraci vreau să ridice o biserică de proporții mari *cu suma de lei 1000 (una mie)*!

Desigur, caz fără precedent în toată istoria clădirii bisericelor! Lipsa banilor însă e înlocuită cu o putere mult mai mare decît toate bogățiile din lume: cu credința în conducător, în biruința legionară și în Dumnezeu. Iată ordinul de zi cu care se deschide Tabăra:

„Dumnezeu a creiat lumea din nimic. Noi legionarii partidului „Totul pentru Țară" vom clădi România de mîne — legionară și creștină — din credința în Dumnezeu, din iubirea nemărginită pentru Căpitanul nostru și din partea noastră de jertfă, începînd cu D-l General Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul și continuînd pînă la copilul dornic să trăiască o viață nouă și liberă pe acest binecuvîntat pămînt, azi plin de omidă.

Comanda acestei tabere o are camaradul nostru Cristofor Rusu.

Recomand înțelegere frățească și dragoste de muncă. Iubiți munca și fiți siguri că Arhanghelul Mihail, Ocrotitorul nostru din ceruri, ne duce la biruință". *Vasile Iasinschi.*

In primele zile, Legionarii se adăpostesc sub cerul liber. In curînd, însă, vor avea cabana lor proprie pentru dormit și toate accesoriile unei gospodării și ale unui șantier de cărămidărie. (Tabăra s'a împărțit în două șantiere: unul destinat pentru facerea de cărămidă, care începe la 1 Mai, iar al doilea e destinat lucrărilor de la biserică. Acesta din urmă se va deschide mai tîrziu). Garnizoana Margina aduce cu trei căruțe lemn de construcție. Intr'o zi cabana e terminată. Pînă la 11 Mai sunt terminate și celelalte lucrări necesare instalării taberei ca: bucătăria, două magazii de alimente, două fîntini a 8 m adîncime, construirea cuptorului de ars var etc. La orele 5 p. m. ale zilei de 11 Mai se bate prima cărămidă. Pînă la orele 9 seara, *13 legionari* bat 1700 cărămizi. Munca e grea. Iata și programul zilnic de muncă și de viață al Taberei:

Orele 4, Deșteptarea.
Orele 4—4·10, Îmbrăcat, spălat, facerea patului.
Orele 4·10—4·30, Exerciții de gimnastică și ridicarea drapelului
Orele 4·30— 7·30, Muncă pe șantier cu 10 minute repaos la fiecare oră.
Orele 7·30—8, Dejunul.
Orele 8—11·30, Muncă pe șantier cu acelaș repaos.
Orele 11·30—12, Prînzul.
Orele 12—3·30, Odihnă obligatorie.

Orele 3·30—7, Muncă pe şantier cu acelaş repaos.
Orele 7—7·30, Raportul — scoborîrea drapelului.
Orele 7·30—8. Cina.
Orele 8·30—10, Şedintă de educaţie legionară.
Orele 10·30, Stingerea.

Fizic, se munceşte mai mult de 10 ore pe zi. Activitatea zilnică din tabără, însă, trece de 12 ore.

Pentru bunul mers al ei, Tabăra din Rădăuţi are organizate următoarele funcţiuni:

1. Conducerea Taberei în persoana unui şef, numit pentru tot timpul taberei.

2. Ofiţerul de serviciu, numit de şeful Taberei, de regulă pe 24 ore.

3. Legionarul de serviciu, numit tot pe 24 ore. Aceştia doi din urmă se ocupă de toate chestiunile de ordin ad-tiv, îngrijesc de executarea ordinelor pe cari le dă şeful Taberei şi supraveghează munca şi viaţa din Tabără.

4. Serviciul bucătăriei e îndeplinit săptămînal de cîte o cetăţue.

5. Serviciul aprovizionării e îndeplinit tot săptămînal de cite un cuib.

Pentru a avea evidenţă asupra bunului mers al taberei, spre a putea supraveghea mînuirea fondurilor în vederea unei cît mai bune administrări, şi mai ales în scopul de a da posibilitate tuturor să se convingă de cinstea şi corectitudinea legionară, Tabăra din Rădăuţi, ca orice tabără de altfel, are următoarele registre:

1. Registrul ordinelor de zi, în cari se trec toate dispoziţiile pe cari le dă şeful Taberei sau şefii săi erarhici.

2 Registrul cassei, în care sunt trecute toate veniturile şi cheltuelile Taberei. El este în păstrarea şefului Taberei.

3. Registru de donaţii, în care se trec toate donaţiile în bani sau natură. Ofiţerul de serviciu îl are în păstrarea sa.

4. Registrul în care sunt trecuţi toţi legionarii prezenţi în Tabără. Ofiterul de serviciu îngrijeşte de ţinerea lui la zi.

5. Registrul socotelilor zilnice, în cari sunt trecute în special cheltuelile necesitate de viaţa zilnică a Taberei.

6. Registrul în care se ţine socoteala cărămizilor vîndute, a celor transportate la şantierul „Biserica" ca şi a numărului cărămizilor bătute zilnic.

7. Registrul în care fiecare legionar îşi trece, la plecarea sa, impresiile dobîndite în decursul vieţii şi muncii sale în Tabără.

8. Registrul în care şi vizitatorii scriu impresiile lor referitoare la această Tabăra.

Dau cîteva citate, care-mi par mai elocvente, din aceste registre.

Din Registrul ordinelor de zi:

„13 Iulie 1936.

Se numeşte ofiţer de serviciu pe Tabără legionarul . . . ., misionarul Taberei.

Ofiţerul de serviciu va căuta ca pînă la sfîrşitul săptămînei acesteia, cuptorul să fie gata clădit, uns şi să fie dat focul mic.

Se va continua cu bătutul cărămizii pentru al treilea cuptor". *Cr. Rusu*

Ordinul a fost executat cu 24 ore înainte de termenul prescris. Ordinul şefului este considerat întotdeauna de Legionari ca un imperativ de mare importanţă, iar îndeplinirea lui ca o chestiune de onoare şi de vrednicie pentru ei.

Un altul, tot din acest registru, cu data de 19 August 1936, dat în urma unui act de vrednicie legionară:

„Citez cu ordin de zi pe întreaga tabără Ofiţerul de serviciu, Niţu Vasile, care prin felul organizării echipelor de lucru a reuşit să bată 9336 cărămizi pe ziua de azi. A bătut recordul pe tot timpul funcţionării taberei". *Cr. Rusu.*

Dau cîteva şi din registrul vizitatorilor:

„13 Iulie 1936.

Legionarii, ca pretutindeni şi aici la muncă şi jertfă".
Trăiască Legiunea şi Căpitanul, *Traian Brăileanu*
Emilia Brăileanu

„10 August 1936.

De cîte ori păşesc într'o tabăra de muncă, îmi dau seama cît de însemnată este atmosfera de înălţare sufletească care se creiază în ea prin muncă şi disciplină".

Trăiască Legiunea şi Căpitanul,
Neagoe I. Flondor.

„16 August 1936.

Am citit ce-a scris Flondor mai sus şi sunt complet de părerea lui, cu adăugirea că nici odată de 3 ani de cînd inspectez tabere, şantiere şi cărămidării, n'am dat peste o muncă mai serioasă şi mai mare ca această cărămidărie. Este şi mare şi face cărămizi ireproşabile". General *Gh. Cantacuzino.*

Din registrul „Cărămizilor", scoatem următoarele date:

La 11 Mai, se bat 1700 cărămizi, în 4 ore, de 13 legionari.

La 27 Mai — 3200; la 14 August — 6182, iar la 19 Auguus — 9336. Acestea sunt recordurile inregistrate la acest şantier. Odată cu perfecţionarea legionarilor în această meserie, cărămida se bate în cantităţi mai mari şi calitatea e din ce în ce mai bună. Dela 11 Mai pînă la 1 Octomvrie se bat 220.000 cărămizi, cari au fost arse consecutiv în patru cuptoare. Primul la data de 21 Iunie; al doilea la 18 Iulie; al treilea la 15 August; iar cel de al patrulea la 1 Octombrie.

Munca a fost prestată de 620 legionari. In medie au fost pe şantier, la lucru, între 25—30 legionari pe zi.

Cele 220.000 cărămizi au fost repartizate în felul următor:

75.000	buc.	au intrat la construirea bisericii.
79.000	„	au fost vîndute.
9.000	„	au fost întrebuințate la învelișul cuptorului.
3.000	„	au servit la construirea bordeiului de iarnă, la șantierul „Cărămidărie".
1.500	„	la cel dela „Biserică".
2.000	„	s'au stricat la scosul din cuptor.
2.000	„	rămase rest la biserică.
500	„	donate legionarilor săraci.
48.000	„	rămase pe șantier și sunt destinate pentru vînzare.
220 000	total.	

La 13 Iulie se deschide șantierul „Biserică", prin sfințirea locului și fixarea crucii.

Biserica se clădește în cartierul „Oborul nou" pe un lot de 2 parcele, cu o întindere de 16 prăjini. Opt dintre ele, cari constituiau în acelaș timp singura avere a cam. Cr. Rusu, sunt donate de dînsul bisericii, iar opt sunt cumpărate.

Lucrarea a mers repede. Dela 13 Iulie pînă la 17 ale aceleiași luni, s'au efectuat toate lucrările de instalare și funcționare a noului șantier. La 20 Iulie s'a terminat de săpat temelia bisericii și groapa de var. La 22 Iulie începe turnarea betonului, iar la 8 August temelia este terminată. La 9 August are loc sfințirea temeliei și solemnitatea îngropării Uricului. Dela 9 August pînă la 23 August, lucrările sunt suspendate în vederea uscării temeliei. La 24 August începe ziditul bisericii. De acum lucrarea merge văzînd cu ochii. Brațele legionare nu mai ostenesc. In mai puțin de o săptămînă zidul s'a ridicat pînă la ferestre. La 30 Septembrie s'a ajuns la acoperiș. La 20 Octombrie zidăria este terminată. Dela această data pînă la 31 Octombrie se pregătește materialul lemnos pentru acoperiș.

La 1 Noembrie tabăra se închide, pentru a se redeschide la vară, cînd biserica va fi terminată în întregime.

Lucrările de pînă'n prezent au fost efectuate prin munca gratuită a cîtorva sute de legionari, prestată în decurs de mai multe luni. Inafară de aceasta, a fost nevoe și de bani pentru a face față unor cheltueli ce n'au putut fi suprimate prin brațele legionare. Le indicăm aici, extragîndu-le din Registrul Cassei:

1.	Chiria pămîntului (pentru 220.000 cărămizi) . .	lei	12.100
2.	Plata specialiștilor dela șantierul „Cărămidărie" .	„	18.370
3.	Costul materialului întrebuințat la instalarea acestui șantier	„	9.020
4.	Transportul nisipului necesar pt. facerea cărămizii	„	3.447
5.	420 m³ lemn de brad pt. ars cărămida . . .	„	42.937
6.	Intreținerea bucătăriei la ambele șantiere din fondul „Donații pentru masă"	„	9.339
7.	Cumpărarea unei parcele de 8 prăjini pt. biserică	„	25.000
8.	Transportul cărămizii la biserică	„	1.725
9.	Materialul lemnos și de fier necesar construirii bisericii	„	20.998

10.	12.400 kg. ciment pentru temelie	Lei	30.270
11.	Plata zidarilor specialişti la biserică	"	7.840
12.	Un vagon de var	"	9.821
13.	Intreţinerea camionetei	"	4.221
14.	Cheltueli diverse	"	5 012
	Total	lei	200.100

De unde s'au scos aceşti bani, cînd ştiut este că s'a plecat la drum numai cu 1000 lei? Cei de rea credinţă vor susţine, mai departe, că la mijloc sunt fonduri suspecte... Noi informăm numai pe cei de bună credinţă, arătîndu-le misterul adunării celor două sute mii lei şi mai bine.

1. *Serbări:*

Serbarea din 31 Mai 1936 dela Rădăuţi . . .	lei	22.415
Serbarea din Iulie 1936 dela Margina	"	500
Serbarea din Iulie 1936 dela Horodnic de Sus . .	"	1.400
Serbarea din Iulie 1936 dela Voitinel	"	593
Serbarea din 15 August 1936 dela Rădăuţi . .	"	12.602
Serbarea din August 1936 dela Putna	"	700
Serbarea din August 1936 dela Horodnic de Sus .	"	530
Serbarea din August 1936 dela Horodnic de Jos .	"	800

2. *Cărămidă vîndută:*

79.000 bucăţi	"	63.200

3. *Donaţii pentru alimentarea taberei:*

a) La cărămidărie	"	7.815
b) La biserică	"	1.793

4. *Donaţii pentru biserică:*

a) Chitanţier No. 1	"	29.688
b) Chitanţier No. 2	"	19.710
c) Chitanţier No. 3	"	1.320

5. *Cărămidă pe arie, în curs de vînzare:*

48.000 bucăţi à 0.80 buc.	"	38.400
Total	lei	201.466

Scăzînd totalul cheltuelilor din totalul veniturilor, bilanţul financiar al taberei se soldează cu un excedent de 1.366 lei.

Biserica s'a ridicat, însă, prin munca legionară. S'a lucrat în total 3492 zile de către 630 legionari. Legionarii au muncit în tabără între o zi şi 81 de zile. Recordul l-a bătut ajut. comandant legionar Pantelimon Prelipcean cu 81 zile,

Din 70 garnizoane cîte are jud. Rădăuţi, au contribuit la ridicarea Bisericei 41, cu cîte 30—40 legionari.

Numărul de 630 legionari cari au trecut prin tabără, repartizat după profesiuni, ne dă următorul tablou:

436 agricultori	6 învăţători	2 farmacişti
72 muncitori	6 avocaţi	2 preoţi
50 meseriaşi	5 licenţiaţi	1 asistent univ.
29 studenţi	4 funcţionari	10 div. profesiuni
7 F. d. C.		

Dau aceste date fără nici un comentar. Cetitorul va deduce multe din ele.

Aceştia sunt ctitorii Bisericii „Arhanghelul Mihail" din Rădăuţi. Prin munca lor, prestată în decurs de 3492 de zile, au durat pentru veacuri un locaş de rugăciune şi de slăvire lui Dumnezeu.

Clădirea Bisericii s'a început dintr'o atmosferă protivnică şi de mare neîncredere. Chiar şi binevoitorii Legiunii credeau că e o încercare aventuroasă care va eşua. Cu o mie lei nu se poate ridica o biserică, argumentau dînşii. Ce să spun de adversari? Însăşi conducerea Parohiei oraşului s'a opus din răsputeri ridicării Bisericii, pe motiv că nu e nevoe de o nouă Biserică în acest oraş. Ceilalţi adversari? Mai bine să nu vorbesc de ei.

Conducătorii, însă, au luat o hotărîre şi n'au înţeles să abdice dela ea. Au înfruntat neîncrederea binevoitorilor, adversitatea duşmanilor, lipsa de bani şi au perseverat în hotărîrea şi credinţa lor că trebue să biruiască.

In prima lună a mers greu. Donaţiile veneau cu anevoie şi n'ajungeau nici pentru întreţinerea spartană a legionarilor. Se lucra apoi la facerea cărămizii, o muncă fără rezultate imediate, care să frapeze atenţia vizitatorilor. Incetul cu încetul, însă, roadele efortului legionar se impun atenţiei publice. La 21 Iunie se dă foc primului cuptor. La 13 Iulie se sfinţeşte locul unde se va ridica Biserica. Binevoitorii încep să-şi recapete încrederea, iar adversarii să dezarmeze. Incep să curgă donaţiile şi să se îndesească vizitele. Cînd temelia a fost gata şi s'a început ridicarea zidului, lumea a rămas uluită de rapiditatea cum se înalţă o Biserică de braţele legionare. Intr'o zi, spre sfîrşitul lucrării, i-a părut comandantului Iasinschi că înălţarea zidului nu merge îndeajuns de repede. A mobilizat, a doua zi, garnizoana oraşului, şi pînă seara, lucrările au fost terminate într'o atmosferă de mare entuziasm.

Adversari şi prieteni s'au convins cu toţii că se poate reface şi în alt mod ţara aceasta. S'au dumerit, apoi, cu toţii de puterea formidabilă a efortului legionar. S'au convins însfîrşit, în sinea lor, că nu e posibilă înalţarea ţării decît pe calea unui minim de sacrificiu personal. Mai presus de toate, însă, s'au convins că are cine s'o facă.

Tabăra legionară „Prof. Traian Brăileanu" din Rădăuţi a constituit, prin rezultatele materiale pe care le-a dat, un mijloc de educaţie a spiritului şi a opiniei publice dintre cele mai covîrşitoare. S'a sădit în sufletele tuturora germenii încrederii în posibilităţile infinite de înfăptuire ale acestui Neam. A arătat apoi, că Neamul romînesc e departe de a aluneca în prăpăstie şi că din sînul lui se ridică uriaş o mişcare de refacere morală şi materială a ţării.

Acestea sunt numai o parte din rezultatele bune pe care le-a dat tabăra. Ele sunt, e adevărat, de o importanţă redusă în raport cu educaţia pe care au primit-o membrii ei, dar îndeajuns de mare ca să fi meritat scoaterea lor în evidenţă.

II.

Taberele au o valoare mai mult educativă, fără să neglijeze rezultatele materiale. Şantierele din contră, urmăresc mai mult rezultate practice. Ele sunt menite refacerii materiale a satelor, acolo unde autoritatea lipseşte dela da oria ei. De dată mai recentă ca taberele, şantierele par să se fi încetăţenit şi ele cu desăvîrşire, mai ales în lumea satelor. In anul trecut, Regiunea de Nord n'a avut nici un şantier, deşi ordinul Căpitanului apăruse primăvara. Astfel de lucrări nu se obişnuiseră pînă la acea dată, aşa că lumea s'a arătat neîndemînatecă în pregătirea şi executarea lor. După un an s'au schimbat multe. Regiunea de Nord numără la 80 şantiere, dintre care jud. Rădăuţi a iniţiat şi condus 30, iar jud. Cernăuţi, cu tot terenul arid, 14.

Cele 30 şantiere din judeţul Rădăuţi au înălţat 13 troiţe şi 8 monumente în beton, închinate parte eroilor căzuţi în războiul mondial, parte celor căzuţi în războiul actual, dus contra barbarilor din lăuntru; au săpat 9 fîntîni, dintre care una adîncă de 24 m, pe dealul Crucii, din Rădăuţi, care a costat 15 mii lei şi două luni de muncă prestată de cuibul „Tudor Vladimirescu", au îngrijit un cimitir, au ridicat 3 case, la trei familii sărace din com. Cîndeşti a căror gospodării au ars în timpul incendiului care a mistuit 30 case din acea comună, au renovat din temelie biserica din satul Verpole, au turnat temelia unei capele în Seletin şi în sfîrşit, au captat un isvor in comuna Straja. Acesta a fost cel mai mare şantier din judeţ. Munca a durat două luni şi a fost prestată de 200 legionari. Zilele de lucru se ridică la 600. Izvorul a fost captat într'un monument de beton armat, terminat cu o cruce şi poartă numele lui Sterie Ciumetti, romînul macedonean ucis, în timpul prigoanei, pentru marea lui credinţă în Căpitan şi în viitorul Neamului său.

Judeţul Cernăuţi a turnat două temelii de biserici, una în oraş, în suburbia Mânăstirişte, alta în Cuciurul Mare; a clădit o capelă în suburbia Clocucica; a ridicat 10 monumente în beton şi 3 troiţe în memoria legionarilor căzuţi, a săpat 5 fîntîni şi a construit o casă unui ţăran reîntors recent din Siberia.

Acesta e felul lucrărilor executate prin Şantierele legionare. Le-am indicat aici, pentru a putea scoate mai uşor în evidenţă însemnătatea Santierelor în viaţa satelor.

Simpla enumerare a lor nu spune prea mult. S'au făcut doar lucrări şi mai mari, în diferite sate, de către Autorităţile Statului şi nimănui nu i-a trecut prin gînd să le afişeze ca evenimente de importanţă deosebită. Dece le-am scoate în evidenţă pe cele înfăptuite de Legionari? Intrucît acestea din urmă prezintă o importanţă deosebită?

Ca să pu em răspunde la aceste întrebări, trebue să vedem care sunt deosebirile ce există între înfăptuirile legionare la sate şi cele ale Autorităţilor.

Trebue să recunoaştem cu durere, din capul locului, că acestea din urmă lipsesc aproape cu desăvîrşire. Comunele nu găsesc fondu-

rile necesare pentru plata funcționarilor săi și pentru întreținerea submediocră a drumurilor sale. Județul și Statul, la rândul lor, n'ajung să facă față nevoilor ce apasă direct asupra lor. Autoritatea, în general, nu construește nimic la sate. Există, e adevărat, cîte o campanie pentru ridicare de școli, care se sfîrșește cu cîteva clădiri neterminate, sau cîte o campanie de reparare a șoselelor, care începe cu lovitura de tirnăcop dată de vreun Prim-ministru, și care sfirșește cu cîteva căruțe de prund aruncate la întîmplare. Dacă orașele își schimbă aspectul, datorită inițiativei particulare, care clădește mult, satele rămîn ceeace au fost înainte de 20, 50 sau chiar o sută de ani. Autoritatea lipsește dela datoria ei, fie că nu poate, fie că nu vrea. In acest caz, Șantierele legionare vin să înlocuiască insuficiența inițiativei și faptei publice. Cel mai plastic exemplu îl avem în Comuna Straja, unde un pârîu, ce se scurgea din munte, se revărsa într'o baltă pestelențioasă, chiar la marginea drumului. In timpul ploilor, Șoseaua Națională era inundată de revărsarea lui pe distanța de 200 m. Comuna nu s'a gîndit să-l capteze. Legionarii au rezolvat problema pe calea unui șantier. Și ce operă frumoasă au înfăptuit ei și din punct de vedere estetic! Și cu cît mai inactivă e autoritatea, cu atît mai puternic țîșnește fapta legionară. Numai Jud. Rădăuți are peste 30 șantiere cu 37 lucrări terminate și sfințite. Fără îndoială că șantierele legionare tind să înlocuiască în această direcție insuficiența autorității. Anul trecut n'a fost nici unul în 8 Județe din Nord; anul acesta am avut 30 într'un singur Județ. Cine cunoaște întrecerea dintre sate și rivna legionarilor de a face o faptă bună, știe că ele se vor înmulți considerabil în vara următoare. Peste doi ani, fiecare sat va fi un șantier uriaș pentru ridicarea lui materială.

Șantierele sunt inițiate și conduse de țărani. Munca este prestată tot de dînșii. Cunoașteam pe țăran ca lipsit complect de interes pentru binele public și de cel mai elementar spirit de inițiativă. Dintr'o dată îl vedem deschizînd șantiere, în interes obștesc, din propria lor inițiativă, cu toată împotrivirea autorităților locale și cu toată adversitatea, sau, cel puțin, indiferența intelectualilor din Județ. Singuri pornesc la fapte, ridicind cruci, săpînd fîntîni, și turnînd temelii pentru durarea de biserici. Și toate acestea fără plată, fără încurajare din partea autorităților sau a conducătorilor sătești. Din contra, cu toată teroarea morală exercitată de aceștia.

E un fenomen pe care nu-l întîlnim în toată istoria acestui popor. E adevărat că trecutul nostru e bogat în fapte mari săvîrșite de Voevozii și Boerii noștri.

Erau, însă, fapte ce-și aveau la bază un efort individual, îndeajuns de explicabil de altfel, dacă ținem cont de situația socială a lor. Șantierele, însă, ne pun în fața unor eforturi colective, prestate de țărani, de clasa socotită ca cea mai incultă și mai puțin înțelegătoare pentru interesele Comunității romînești. Deosebirea nu poate scăpa nimănui din vedere, iar importanța fenomenului trebue subliniată. Ceva s'a schimbat în lumea satelor și cu siguranță mai mult ca în orice oraș, poate chiar mai mult decît intr'un centru univer-

sitar: Ţăranii reiau tradiţia glorioasă a Voevozilor romîni, din iniţiativa lor şi sub propie conducere.

Şantierele apoi structurează şi adîncesc un început de puternică solidaritate romînească. In jurul faptei săvîrşite în comun, se cristalizează conştiinţa apartinerii unei comunităţi. Cei ce au dat obolul lor de muncă, se simt legaţi unul de altul şi toţi la un loc faţă de scopul în slujba căruia s'au găsit în zilele lor de muncă comună. Şantierele înlătură certurile şi dezbinările săteşti, transfornind satele în adevărate comunităţi morale.

Dar educaţia pe care o dobîndesc ţăranii pe calea acestor şantiere? Spirit de iniţiativă, capacitate de conducere, spirit de jertfă pentru comunitate şi aproapele său, convingerea că Neamul romînesc nu poate fi ridicat decît prin munca şi jertfa tuturora, tendinţa spre desăvîrşire a fiecăruia ca om şi ca cetăţean, respectul pentru bunurile publice, sunt lucruri ce nu pot fi trecute cu vederea. Intr'un sat unde a pătruns şantierul şi cu el spiritul legionar, nu arareori auzi următoarele judecăţi de valoare: „Aceasta nu poate face un legionar", „Aceasta nu e demn de un legionar". Există la sate un început de orgoliu al faptei bune şi al unei conduite demne, datorit şantierului legionar care a zguduit adînc conştiinţa ţăranului romîn.

Pe mulţi binevoitori ai păturei de jos i-a preocupat problema ridicării satelor din toate punctele de vedere. S'a crezut că împroprietărirea va rezolva problema economică, înmulţirea preoţilor şi a învăţătorilor, precum şi diferitele societăţi culturale pe cea a culturii şi a moralei, răspîndirea serviciilor publice problema asistenţii, iar votul universal pe toate la un loc. Cîte speranţe, atîtea deziluzii! Iniţiativele frumoase, destul de rare de altfel, — au fost compromise de germenii politicianismului. S'a mai făcut şi o greşeală de raţionament. Binevoitorii ţărănimii au crezut că vor putea ridica satele prin vorbe şi prin forme. Toate iniţiativele săteşti, dela cooperative şi pînă la societăţile culturale, au rămas forme fără conţinut. S'au ofilit repede, pentrucă rădăcinele n'au fost înfipte în pămîntul dătător de sevă. Au fost suspendate în vînt şi alimentate, în cazul cel mai bun, numai de credinţa iniţiatorilor, cari se limitau la o persoană sau două, dornică şi ea, de cele mai multe ori, să-şi rezolve propriile ei interese şi ambiţii, pe această cale.

Toţi doreau reforme adînci, cari să transforme satele, dar îşi închipuiau că acest lucru se poate face pe cale raţională. Epoca de după războiu, bogată în tot soiul de experienţe, a convins pe cei de bunăcredinţă că sistemul acesta a eşuat. Ţăranul a rămas ceeace a fost, iar viaţa satelor se scurge mai departe în ritmul ei „tradiţional". S'ar putea chiar spune că lucrurile au mers înspre mai rău.

Spiritul legionar, însă, pe măsură ce se impune în viaţa satelor, schimbă atît pe individ cît şi viaţa colectivă. Sunt sate cari, după un an dela infiltrarea legionarismului, nu mai pot fi recunoscute. Să nu vorbim decît despre Comuna Cuciurul-Mare, care poate mobiliza oricînd, pentru o faptă bună, două mii de legionari în front. Şi acest spirit se răspîndeşte şi se adînceşte tocmai prin aceste Şantiere. Comuna despre care vorbim a făcut vara aceasta cinci fapte bune:

a cumpărat un clopot şi o icoană, a înălţat trei cruci în beton şi a turnat o temelie pentru ridicarea unei biserici. Intr'o singură vară, la începutul infiltrării spiritului legionar, s'a făcut pentru binele public, din partea sătenilor, mai mult decît în tot trecutul acestei comune. Anul trecut nu s'a făcut nimic; anul acesta lucrările pe cari le-am văzut. Anul viitor va fi şi mai bogat în astfel de fapte. Satele s'au luat la o adevărată întrecere. E o ruşine pentru Comuna care n'a făcut nici o faptă bună, precum odinioară era ruşine pentru comuna care nu avea bătăuşi şi beţivani renumiţi.

Dacă anul acesta s'au făcut prin aceste şantiere lucrări de o valoare materială mai redusă, din cauza numărului mic de Legionari, din cauză că spiritul legionar n'a putut desăvîrşi, într'un an sau doi, pe adeptul acestei credinţe şi din cauză că ne găseam în faţa unui început de faptă inedită în viaţa acestui popor, anii viitori însă, pe măsura ce aceste cauze vor fi înlăturate, vom asista la lucrări de importanţă covîrşitoare. In afară de aceasta, tocmai prin aceste lucrări, spiritul legionar se va impune cu desăvîrşire în viaţa satelor.

Spiritul legionar nu se adresează raţiunii sau interesélor ţăranului, ci sufletului lui. Aici găsim misterul transformării actuale a satelor. Noua viaţă se bazează pe credinţă; ea însăşi este o credinţă, un fel de a fi. Numai insuflînd ţăranului un crez, poţi face ceva din el, sau mai bine zis, poţi face tot ce vrei. Politicianul l-a deprins cu toate decăderile morale. Spiritul legionar, din contră, merge pe calea opusă politicianului şi va reuşi să creeze din sate citadele de romînism şi de cultură şi civilizaţie autohtonă. Toate problemele săteşti, dela cele economice şi pînă la cele culturale, îşi vor găsi rezolvirea lor firească pe această cale a credinţei, care frămîntă sufletul ţăranului, însutindu-i efortul lui îndreptat spre faptă bună. Şantierele nu sunt decît concretizarea acestui efort colectiv. Ele sunt apoi, cel mai bun mijloc pentru răspîndirea şi adîncirea credinţei legionare. Ele sunt adevăratele Universităţi populare, singurele adevărate, pentrucă numai acestea au viaţă şi pentrucă numai acestea ne pot da roadele pe cari le dorim. D-l Eugen D. Nicolau, într'o broşură întitulată „Problema ridicării Satului Romînesc", analizînd starea socială a satului romînesc, evită să discute şi „tehnica ridicării satelor". Propune totuşi „să se înfiinţeze în diversele părţi ale ţării, instituţii cari să experimenteze la sate o tehnică nouă, pentru ridicarea lor culturală, economică şi sanitară" (pg. 23.)

Autorul acestei broşuri păcătueşte ca şi toţi ceilalţi binevoitori ai satelor. El vede răul în defectuozitatea tehnicei şi nu în lipsa unei credinţe care să răscolească satele, care să le transforme întîiu sufleteşte. Tehnica fără viaţă, oricît de perfectă ar fi, crează numai lucruri moarte. La sate avem nevoe în primul rînd de o altă viaţă, de o credinţă creatoare de elan şi voinţă. Aceasta trebue să dăm în primul rînd satelor! Tehnica trebue să fie în funcţiune de această credinţă şi să ofere posibilitatea potenţării elanului sufletesc. Şantierele îndeplinesc aceste condiţiuni. Ele nu sunt produsul arbitrar al raţiunii, ci au fost impuse ei, de credinţa clocotitoare care ce cerea concretizată, şi raţiunea le-a acceptat ca fiind adecvate scopului.

Fără credință ce o au la bază, ele nu reprezintă nimic. Sprijinite de elanul acesteia, ele pot face adevărate minuni.

„Binevoitorii" Neamului acestuia, văzînd rezultatele materiale — vorbesc numai de acestea, pentrucă numai pe aceste le-au putut sesiza — au crezut că minunile înfăptuite prin tabere și șantiere se datoresc tehnicei acestora și nu elementului motor care le-a pus în mișcare: credința legionară.

Guvernanții noștri, de altfel, s'au mai înșelat și atunci cînd au încercat să copieze și celelalte manifestări ale spiritului legionar. În minele lor, ele s'au transformat în lucruri moarte și fără sens. La fel se va întîmpla și cu ultima încercare. Vor reuși să creeze după birocrația culturii o nouă birocrație: cea a faptei. Ei își dau perfect de bine seama de acest lucru și puțin le pasă. Sunt dispuși să cheltuiască și bani, căci munca obștească proectată va fi plătită, numai intențiile lor să reușească. Nu întru în analizarea proectului „muncei obligatorii" publicat în ziare. Las la o parte toate absurditățile cuprinse în „lămuririle oficiale" pe cari s'au grăbit să ni le dea Ministerul Muncii. Vrem numai să arătăm că guvernul nu poate face altfel, că el, dacă vroiți, e îndreptățit din punctul lui de vedere să încerce orice mijloace pentru împiedicarea taberelor și șantierelor legionare. La mijloc e o chestiune de viață, de existență a partidelor politice.

Legionarismul, prin educația despre care vorbiam mai sus, distruge din rădăcini punctul de reazăm al partidelor politice, fără de care ele nu pot exista: politicianismul. Ei nu se revoltă în contra decăderii morale a țăranului, ci în contra ridicării lui morale. Și pentru a opri acest fenomen, ei sunt gata să întrebuințeze orice mijloace și să le justifice cu ajutorul tuturor pretextelor ce se pot imagina. „Taberele guvernamentale" proectate nu sunt decît încă un gest disperat al politicianismului, amenințat pînă'n cele mai intime fibre ale existenții lui.

Peste voința, însă, a tuturor adversarilor și a tuturor neînțelegătorilor marilor destine romînești, spiritul legionar pătrunde adînc în lumea satelor, ridicîndu-le, prin șantierele și taberele legionare, la o nouă viață: cea a faptelor mari și a virtuților superioare.

Acolo, în lumea celor mulți și desnădăjduiți, se înfăptuiește, prin miracolul credinței legionare, zi cu zi și ceas cu ceas, marea Revoluție a Invierii Neamului Romînesc.

Ion Țurcan.

Antidotul comunismului

„Triumful comunismului coincide cu visul iudaismului de a stăpîni și exploata popoarele creștine în virtutea teoriei „poporului ales" care stă la baza religiei jidănești" (Corneliu Zelea-Codreanu *„Pentru legionari"*, p. 370). Problema comunistă este deci una din laturile problemei jidovești și se soluționează odată cu ea. Noi nu-i urîm pe jidani. Ci ne iubim țara. Dragostea noastră de țară este exclusivistă, ca orice dragoste adevărată. Nici nu-i combatem pe jidani pentrucă sunt jidani. Ci numai întrucît pun în primejdie existența noastră ca neam. Sunt o primejdie cît timp sunt printre noi. Nu mai sunt primejdie cînd au plecat, cum nu erau cînd încă nu veniseră.

„Nu toți jidanii sunt comuniști, dar aproape toți comuniștii sunt jidani" (dicton curent), este una din norocoasele jumătăți de adevăruri, care pot servi unor interese diametral opuse. Astfel se poate susține că, existînd și comuniști nejidani, comunismul nu este monopol jidovesc. Dar acel *„aproape* toți comuniștii sunt jidani" e înșelător, căci de fapt *inițiativa*, — nervus rerum — tot exclusiv jidanilor le aparține. Apoi, n'or fi toți jidanii comuniști, dar toți rîvnesc ca țara noastră să fie cît mai puțin romînească, creștină și monarhică (vezi Franța). Militarea tuturor jidanilor în această direcție potrivnică Bisericii, Neamului și Regelui, este rațiune suficientă ca să nu mai facem deosebire între jidani comuniști și necomuniști. Jidanii necomuniști sunt mai solidari cu consîngenii lor marxiști decît cu goimii democrați cu cari fac deocamdată cauză (politică) comună. La o adică, n'ar veni pe baricade să lupte împotriva comunismului, nici n'ar fi neutri, ci vor ajutora pe consîngenii lor comuniști, fie nu pentrucă sunt comuniști, dar pentrucă-s de acelaș neam, *ceeace pentru noi, în toiul luptei, e tot una*. Ori noi astăzi ne găsim în toiul luptei. Iată dece, din punct de vedere practic, intre jidani, comuniști sau nu, nu trebuie făcută nici o deosebire. Cînd noi am găbuit un comunist jidan, jidănimea toată nu vede în el un comunist oarecare, ci un jidan la strîmtoare. Mobilizarea lor universală în jurul procesului conspiratoarei și spioanei comuniste Ana Pauker a arătat-o îndeajuns. Ziarele jidovești fără excepție — și cele „burgheze" — căinează pe tinerii jidani comuniști cînd sunt prinși cu mîța în sac. Ele scriu că tinerii „au fost arestați pentru *convingerile* lor și propaganda de *idei* (!)". Cuvintele „comunism, marxism" sunt cu îngrijire evitate. Așa se cultivă solidaritatea. In jidanii propagandiști ai comunismului, massa jidănimei vede consîngenii eroi, campioni ai neamului ales.

Din punctul de vedere al politicii universale și veșnice a poporului jidovesc, este indiferentă militarea temporară prin comunism, dacă numai scopul ultim este instaurarea imperiului mondial jidovesc. Comunismul este un mijloc, o etapă spre această țintă, precum pe de altă parte, și cu alte mijloace, sionismul are acelaș obiectiv. Se pot închipui planuri mai opuse decît ateismul, internaționalismul de

o parte, habotnicia, tradiționalismul talmudic de alta? Activînd fiecare pe unul din planuri, comunistul și sionistul tind totuși spre acelaș țel. Comunistul distruge elementele de solidaritate socială ale popoarelor creștine, nimicește elitele naționale și substituindu-li-se exploatează neamurile robite. (În Rusia Sovietică conducătorii efectivi sunt jidanii, ceeace explică laudele aduse ei în congresul mondial al jidanilor, ținut de curînd la Geneva. Singurul reproș, atenuat prin eufemisme, ce i s'a făcut. este *că nu lasă destulă mînă liberă propagandei sioniste.* Toate celelalte state, și Romînia, au cules numai critici, plîngeri și insulte). Iudaismul sprijină anarhia comunistă în dauna ordinei naționale a statelor. Incă pînă nu de mult oameni naivi susțineau că comunismul și iudaismul sunt autinomie. Insă comunismul propagat de jidani nu dăunează naționalismului jidovesc grefat pe Talmud și militat de sionism. Imperialismul jidovesc folosește orice unealtă. Omul mijlociu deosebea pînă de curînd pe evreul „cumsecade" (cel care fiind „burghez" luptă pentru democrație și bună înțelegere între „cetățenii" cu drepturi egale) și jidanul subversiv care, tupilat în dosul celuialt, răspîndește idei anarhice și pregătește lovitura decizivă. Jidanii habotnici erau considerați „pașnici" și „leali" in frunte cu rabinii lor. iar militanții comuniști jidani, regretabile excepții, desaprobate de propriii lor consîngeni. Desaprobate? Am văzut că ziarele jidovești „burgheze" apără sau acoperă pe militanții comuniști. Dece oare habotnicii talmudici n'au considerat niciodată comunismul ateu drept o primejdie pentru credința lor? Dece organele cultului mozaic nu se declară anticomuniste și nu întreprind o campanie? Pentrucă marxismul nu este un pericol pentru Izrael și slujitorii lui, ci numai pentru Hristos. Că marxismul militant este o anexă a iudaismului, au ajuns s'o afirme și foștii protectori ai jidanilor „cumsecade", de pildă ziarul »Universul« [1]). Toate curentele care propagă și legitimează defetismul, amoralismul, slăbiciunile și viciile împotriva voinței și virtuții, spre a scădea și nimici simțul de conservare fizică și morală a neamurilor, toți cei cari ajută deslănțuirea instinctelor primare și decăderea etică, în numele libertății, sunt în slujba iudaismului cuceritor.

Față de comunism, rezervat răspîndirii între creștinii grupați laolaltă, spre nimicirea țărilor lor, sionismul, rezervat jidanilor, are rolul invers de a consolida unitatea morală și materială a lui Izrael împrăștiat în lume. Ințelegem acum reproșul delegatului sovietic la congresul mondial jidovesc dela Geneva. Jidanii sovietici, dacă sunt crescuți în atmosferă prea cur t comunistă, sunt în primejdie de a se diferenția sufletește de mare familie jidovească. Massa jidanilor sovietici trebue să cultive, prin sionism, conștiința exclusivismului etnic, care, prin comunism, egalitarism, „fără deosebire de rasă și religie", masonerie, etc. este distrus la celelalte popoare. E drept că sionismul susține că urmărește integrarea jidovimii într'un stat național. Foarte frumos. Pe cît ar fi de interesul statelor naționale creștine să susție un sionism adevărat, sincer, cu găsirea unui teri-

---

[1]) „Universul" din 8 Oct. 1936 „Comunismul si Iudaismul" de D. R. Seișanu.

toriu pe pămînt rezervat statului național izraelit, cu exodul *tuturor* jidanilor în el minus diplomații care l-ar reprezenta la noi, (și ce-ar mai stîrpi jidanii comunismul la ei în țară, ei, care alungă din Palestina pe consingenii comuniști, veniți în propagandă „subversivă“ !) — tot pe atîta de imperioasă este combaterea și nimicirea sionismului nesincer, al cărui scop disimulat este întărirea dominației jidovești în lume, prin exaltarea conștiinței privilegiilor de „neam ales.“ Astăzi statul palestinian are doar valoare de simbol, iar reintegrarea efectivă în Sion e o minciună.[1]) Crearea statului național jidovesc ar însemna deci sfîrșitul comunismului, dar și al sionismului, consumat în realizarea năzuinței lui. Ne închipuim prea bine o Genevă a statelor naționaliste săvîrșind această acțiune de salubritate mondială, căci nu vedem putința ca o armată națională jidovească să fondeze prin cucerire eroică un stat național, undeva cît mai departe de Europa, deși de fapt, în linia gîndirii noastre arice, acesta e metodul demn și cavaleresc de intrare nobilă în istorie. Dar ce puteri divine ar putea transforma un popor parazit în popor războinic și cuceritor?

Deocamdată — și de aici se vede duplicitatea, nesinceritatea, echivocul politicii mondiale a iudaismului — atît comunismul cît și sionismul colaborează paralel la instaurarea despotismului mondial iudaic. Acest adevăr nici nu este de resortul argumentării, ci de al documentării, care stă la îndemîna tuturor. — Inainte de a visa moartea comunismului prin crearea unui stat național jidovesc, ceeace ne-ar face să credem că am găsit piatra filosofală, prin faptul că antidotul comunismului ar fi atunci sionismul (cel adevărat!), să ne întoarcem la nevoile actuale și la starea de fapt de azi în țara noastră.

*

Față de comunism, care este aspectul destructiv al iudaismului, adică al naționalismului ofensiv jidovesc, noi ne aflăm astăzi în stare de legitimă apărare. Apărarea are cu atîți mai mulți sorți de înfrîngere a atacului, cu cît comunitatea națională romînească este mai omogenă, mai *impermeabilă* oricărei infiltrări stricăcioase. Vedem însă că funcții sociale vitale ca economia, administrația, politica, cultura, sunt alterate sau pe cale de alterare. La însănătoșirea, la „naționalizarea“ lor se opun chiar unii membri — cu trupul — ai comunității naționale, iar lecuitorii corpului național învadat de bacili sunt numiți extremiști și huligani „anarhici“. Sub părinteasca priveghere a francmasonilor, neamul romînesc este pe cale de „a pieri ca națiune“, și în această stare nici un extremism nu e destul de extrem spre a opune otrăvirii antidotul tămăduitor. „Extremismul“ de dreapta însemnînd organizarea comunității naționale spre dăinuirea ei istorică, cei ce îl atacă arată lămurit că urmăresc moartea fizică și spirituală a corpului național romînesc întruchipat în stat. Inverșunarea jidanilor, a tuturor jidanilor, împotriva »fascismu-

---

[1]) Cf. „Tragedia lui Israel?“ de M. Polihroniade, *Revista mea*, Iulie-August 1936, An. II. No. 4—5.

lui" și „hitlerismului" legionar, îi califică automat vrăjmași ai ideii de stat național romîn. Sentimentul de strîmtorare ce li-l provoacă jidanilor orice stat ca expresie politică a națiunii băștinașe, îi face să dorească distrugerea lui. Ei nu suportă nici climatul moral al țării care i adăpostește, și fac tot ce pot ca să-l denatureze. Departe de a se asimila mediului învadat, ei pretind arogant ca acesta să li se asimileze lor. Și reușesc. Au dus la aman cele mai creștine și naționaliste țări ale Europei. Pînă și noi Romînii trăim azi *întoarcerea* spre creștinismul, spre naționalismul tradițional dela care, grație jidanilor, începusem a ne îndepărta. Cel mai excluzivist din lume este naționalismul iudaic; el a sădit oricărui jidan inaderența organică la spiritualitatea și organizația politică a altor popoare, și împărtășirea automată a ideilor și acțiunilor destructive, vrăjmașe lor. Jidanul are structura psihică specifică a nomadului. Mai avem la noi în țară cetățeni cu numele, cari nu aderă la ideia de stat și la spiritualitatea romînească, din cauza naționalismului lor orientat peste granițe; numai jidanii au conceput și organizat o acțiune, tinzînd la crearea de cadre luptătoare, la constituirea unei elite conducătoare, pe mîna căreia să încapă ipotetica republică sovietică romînă, în care romîni ar fi doar sclavii. Ne găsim azi în etapa propagării formulelor de anarchizare și dezagregare a comunității naționale romînești, apoi ar urma instalarea prin forță și exploatarea prin teroare, cînd grație cadrelor comuniste jidanii vor fi ajuns atotputernici. Exemplul Rusiei ne arată circuitul complet. Istoria recentă a Spaniei arată cum decade o monarhie constituțională, cum se desagregă o republică democratică (aici stă pildă și Franța), cum se substituie socialismului demagogic pe rînd comunismul și anarhismul, *și cum se reașează un regim de solidaritate națională cînd lucrurile au mers prea departe.* Problema care se pune pentru noi este să prevenim circuitul tragic, să stîrpim în origine fermenții disoluției. La fel de interesați sunt și democrații noștri, căci nici gîtul lor gingaș n'ar scăpa de satîrul comunist, de care nu-i vor apăra concetățenii lor „pașnici" de rit mozaic, consîngeni ai comuniștilor, ci numai huliganii cei huliți, legionarii.

Democratismul constituie astăzi mediul de masonizare și degradare a elitei politice romînești, prefăcînd-o într'o plasmă gelatinoasă, istoricește neviabilă, care departe de a se opune spiritului marxist, este de-a dreptul favorabilă germinării lui. Democrația romînească este prefața comunismului, căruia trebuie închisă această cale de acces. Nu degeaba cultivă jidanii democrația; ei știu unde duce ea. Drumul legionarismului spre biruirea comunismului duce peste democrația pseudo-romînească de azi. Romînii cari fac politică democratică, fac în realitate jocul marxismului. De comunism nu vom scăpa decît prin naționalismul „extremist", totalitar. Romînii democrați, dacă au scaun la cap, și cum prin structură nu pot „deveni" legionari, vor trebui se adopte un singur consemn: să lase legionarismului liberă cale de expansiune. Să arătăm, în concluzie, în ce fel naționalismul legionar este singura soluție pozitivă a primejdiei marxiste la noi în țară.

Comunism sau legionarism.
tertium non datur.

In articolul său „La răspîntie: stînga ori dreapta" [1]? d. prof. univ. Dan Rădulescu a confruntat aceste două poziții exclusive [2]), marxismul și legionarismul, arătînd că „Impotriva propagandei de creare a unei spiritualități nu poate lupta cu succes decît propaganda creatoare a unei alte spiritualități mai puternice... Impotriva propagandei comuniste, împotriva creșterii spiritualității internaționaliste comuniste de „stînga", nu poate lupta decât o spiritualitate mai puternică decît ea, *spiritualitatea legionară naționalistă*". Nu numai mai puternică, ci și mai adevărată, mai bună, mai a noastră, romînească. Publicistul N. Bogdan scria în „Porunca Vremii" la 19 August, despre sistemul de apărare anticomunistă, că „la baza acestui sistem nu poate sta decît propaganda pornită din inițiativa particulară a naționaliștilor fanatici". Aceste glasuri romînești sunt confirmate de departe de Léon Dégrelle, șeful mișcării naționaliste belgiene *Rex*, care scria în cursul lunei August, în ziarul său „Le pays réel" (citat de d. Pierre Gaxotte în *Candide* din 27 August 1936): „Dacă voiți să evităm pentru țara noastră măceluri asemănătoare celor din Spania, o imensă campanie de propagandă anti-marxistă în mulțime se impune astăzi mai mult ca oricînd. A voi să dobori comunismul numai prin forță, prin represiunea violentă, prin războiu intern, este un leac groaznic al ceasului desnădejdii. Sunt alte mijloace de a bara drumul comunismului: este de a opune ereziei sovietice, materialismului său, revoluției sale în sînge, o altă revoluție, pașnică, exaltatoare și totală". Ce face d. Dégrelle? „In această lună a lui August în loc să trîndăvim, noi facem peste patruzeci de meetinguri de masse. Pilonăm și vom pilona toate orașele roșii, unul cite unul. Vom fi auziți pretutindeni, din basin în basin, din cătun în cătun, din uliță în uliță. Prin energie și dragoste vom recuceri poporul dela comunism. Cu poporul, și prin el, Rex va invinge". La noi nu e vorba de a-l recîștiga, ci de a-l imuniza preventiv.

*

Legionarismul remediază comunismul, deoarece:

1. Prin propagarea disciplinei legionare umplem și satisfacem spațiul moral susceptibil să fie invadat de anarchia comunistă.

2. Prin încadrarea intregii națiuni în legionarism facem imposibilă recrutarea armatei proletare comuniste, fără de care marxismul nu poate birui.

1. Democrații noștri contestă că anarchizarea comunistă a poporului nostru ar fi cu putință. Ea este cu putință, deoarece poporul nostru este naiv, iar păcatele clasei conducătoare sunt mari și ușor de exploatat în direcție primejdioasă pentru însăși existența Statului. (Sectele religioase internaționaliste au putut prinde și crea fanatici în poporul simplu). Apoi, cei cari răspîndesc comunismul sunt ei înșiși

[1]) Revista mea, II, 3, Martie 1936.

[2]) Vezi și comentarul de pătrunzătoare interpretare din „Orientări" Molnești, V, 4, Aprilie 1936, p. 1542, semnat P. Popescu.

fanatici, ei *cred* în doctrina lor, iar cei cari trag sforile comuniste utilizează agenţi bine îndoctrinaţi, în stare să moară pentru ideile lor. Cadrele de fanatici, din care represiunea poliţistă izolează vremelnic numai o cîtime, sunt inepuizabile. Restul, nedescoperit sau tolerat, mocneşte şi activează în ascuns, subteran, devastînd şi subminînd, ca termitele, edificiul în aparenţă înfloritor al statului pseudonaţional.

Ideile comuniste prind mai ales în tineret. El suferă la o anumită vîrstă de psichoza revoltatului. Din tineret se recrutează fanaticii ireductibili. Tineretul jidovesc, crescut de comunitatea sa de neam în spirit de opoziţie la ideea de stat romîn şi consumat de tradiţionalele nostalgii imperialiste mondiale (cetiţi Testamentul Vechiu!), e uşor prins de comunism. Prin comunism licăreşte mirajul stăpînirii exclusive. Ei simt că comunismul serveşte tendinţele naţionalismului iudaic. Prin el s'ar crea împrejurările dominaţiei lor, nu numai economice, ci politice şi morale. El este mijlocul de instituire a oligarchiei lor asupra poporului creştin robit. Cînd îi vedem pe jidani lăcrimînd cu prefăcătorie pentru Abisinia colonizată, să ne gândim că Romînia, Romînia noastră, este de fapt pentru ei o Abisinie europeană, în care se infiltrează posesiv, în care se colonizează pe furiş, şi că în timp ce înjură imperialismul italian, ei înşişi practică la noi imperialismul cel mai feroce prin perfidia lui, lipsa lui de onoare şi lealitate.

Dacă jidanii au motive să fie fanatici, avem şi noi motivele noastre. Generaţia legionară nu mai are naţionalismul leşinat şi evasiv al actualilor conducători democraţi. Ea e însufleţită de o dragoste de ţară dinamică şi creatoare, mai mult: disciplinată şi organizată, şi mai mult: mistică şi eroică. In legionarism, naţionalismul romînesc găseşte împreună un metod şi un organ de consacrare. Legiunea este incarnarea simţului de conservare al naţiunii romîneşti şi chezăşia dăinuirii ei spirituale şi politice.

In lupta pe teren deschis, comunismului i se ridică în faţă zid blindat Legiunea. Exclusivismul jidovesc se izbeşte de cel romînesc. Cui cu cui se scoate. Loc este pentru un singur fanatism deodată. Cel care a ocupat mai întîi locul, acela va rămînea. Unui fanatism ofensiv nu-i poţi opune în defensivă decît alt fanatism. Fanatismul legionar fiind pe linia tradiţiilor istorice romîneşti, este direct accesibil poporului întreg, din care se va selecţiona elita (de *caracter*, nu de clasă) conducătoare în sens naţional şi creştin.

Statul poliţist de azi afectează să remedieze comunismul, combătîndu-l prin forţă, cu ajutorul instituţiilor administrative, poliţie şi tribunale. Asta înseamnează să începi lucrul dela coadă, să reprimi efectele, nu cauzele, să culegi neghină în loc să sameni grîu. Marxismul nu se combate nici cu argumente raţionale sau empirice. Ci prin inocularea în conştiinţa populară a unei credinţe antipodice. Comunismul trebue ucis în conştiinţa fiecăruia, prin trăirea adîncă, sinceră, a valorilor de conservare fizică şi morală a comunităţii naţionale. Cu sfaturi de „cuminţenie“ nu se stăvilesc ravagiile propagandei comuniste. Conştiinţa populară este un teren deschis pe care

se vînzolesc tot felul de curente. Numai fanatizarea ei în sens legionar poate feri țara de anarchizare.

Acum, când democrația masonică macină temelia morală a statului creștin, național și monarhic, singur legionarismul opune disoluției valori morale autentice, *adevărate* și desmățului organizare și disciplină. Admitem că se va împiedeca expansiunea legionară. Coruperea sufletească a poporului va continua. Ce sorți de reușită va avea într'o bună zi reprimarea unei răsmerițe comuniste, cu detașamente de soldați în prealabil anarchizați sufletește de propaganda comunistă [1]). Cine va mai putea să împiedice pe alegători, odată comunizați, să voteze cît mai la stînga? Pentru a nu se ajunge și la noi la situația din Spania, unde armata a trebuit să intervină în lupta politică, alături de formațiunile naționaliste ale »requete«-lor și ale »Falangei«, factorii responsabili sunt datori să lase mîna liberă expansiunii legionare, care înfrînge comunismul pe teren, în sufletul poporului, remediind preventiv o revoluție care de altfel va trebui înnecată în sînge.

De libertatea expansiunii spiritualității legionare este condiționată existența viitoare a monarchiei creștine romînești. Bănuim că din cinism, nu din inconștiență, politicianii democrați continuă a numi anarchie naționalismul de ordine. Acestea erau declarațiile d-lui Tătărescu după remaniere, ca de altfel și ale d-lui Mihalache. Dacă în limbaj oficiai »ordine« va să zică statu-quo de democrato-masonerie, de trădare a intereselor naționale, de imoralitate și afacerism, iar »anarchie«, rînduirea puterilor romînești spre conservarea în onoare, ca spirit și ca materie, a națiunii romînești, atunci desigur că Legiunea se mîndrește a înfrunta cu „anarchia" ei mîntuitoare »ordinea" lor de înmormîntare a neamului romînesc. Factorii respunzători ai țării noastre se prea fac a ignora fondul disciplinei legionare, ca scop și mijloace, și prigonind acțiunea ei se fac responsabili de vicisitudinile la care comunismul ofensiv va supune existența noastră ca neam creștin și monarchic.

Comunismul nu poate fi deslocuit decît de legionarism. Legionarismul se va impune cu necesitate, prin jocul firesc al simțului de conservare națională. (Din alt punct de vedere, față de proaspetele accente revizioniste ale d-lui Mussolini, afirmăm că numai o Romînie legionară va putea opune oricăror lăcomii străine un bloc moral destul de fanatic și unitar, ca apărarea patrimoniului național să fie o biruință. Romînia va trebui să fie legionară înainte de războiul viitor, dacă vrea să dureze peste orice primejdii). Deocamdată pe cînd satul arde, guvernul nostru, expresie a inconștienței democratice „naționale", deține impasibil rolul babei care se piaptănă, ca un arbitru păcătos și parțial al unei lupte, care simulează că nu-l privește, al unei primejdii, care se preface că nu o vede. Inițiativa particulară trebue să remedieze preventiv comunismul, vehicol al hegemoniei ji-

---

[1]) Patru cincimi din ofițerii depe vasele de războiu spaniole (300 de ofițeri), au fost nimiciți de propriul lor echipaj anarchizat.

dovești, pe care partidele democratice o sprijină pe toate căile, în aceeași măsură în care împilează Legiunea. Greul luptei tot pe ea va cădea, de aceea Legiunea își crește ostașii în spirit de eroism și jertfă, azi, în plină atmosferă de huzur placid și egoist. Casta conducătoare pare să fi adoptat lozinca: „Bine că trăim noi azi, că de ziua de mîne se vor îngriji ei“. Pentru azi-ul lor de profit și desfătare necinstită, ei pun în cumpănă viața de mîne a neamului, de aceea va fi drept să ispășească împreună cu dușmanul cu care s'au aliat.

2. Iudaismul imperialist, stăpînitor în economia noastră, pentru a deține și puterea politică, mai are nevoie de o armată [1]). Constituirea acestei armate este una din atribuțiile comunismului. Problema care se pune peutru noi este de a împiedeca formarea ei. Oricît de mulți ar fi jidanii la noi, ei nu sunt destui spre a alcătui singuri o armată. Firea lor speculatoare nici nu este ademenită de asemenea atribuții. Avem exemplul armatei roșii sovietice, în care aproape numai comisarii politici sunt jidani. Pentru scoaterea castanelor din foc, jidanii preferă să riște pielea uneltelor recrutate dintre creștini. Este metodul folosit și la asasinarea camaradului legionar Gh. Grigor din Cernăuți. Armata comunistă, raliată în numele unirii internaționale a clasei proletariene, s'ar recruta dintre țăranii și muncitorii creștini. Prin urmare pentru noi se spune problema de a împiedeca răspîndirea comunismului între țărani și muncitori. Desigur că aceasta nu e o problemă de legiferare, mai puțin una de poliție și siguranță.

In aplicarea metodelor de combatere a comunismului se pot comite uluitoare erori. Metoda polițistă își are utilitatea ei în localitățile cu populație compactă iredentistă sau jidovească, cum sunt satele exclusiv jidovești din Basarabia. Acest metod a fost extins în mod regretabil asupra aglomerațiilor de muncitori creștini. Cei cari văd chestiunea prin prisma interesului imediat, de clasă patronală capitalistă, înțeleg să păzească pe muncitor cu poliția ca să nu devie subversiv. La Petroșani (Petrila), tîrgușor de cîteva mii de locuitori, conducerea minelor, al căror capital e 60% romînesc și liberal, a imobilizat un întreg regiment de jandarmi pentru asigurarea „liniștii“ publice. Cernăuții, 120 mii de locuitori, au un singur batalion. Acest sistem ridicol de prezervare desvălue o întreagă mentalitate. Dar conducerea minelor e încă mai abilă. Ea are printre muncitori și chiar între personalul technic și administrativ, agenți informatori cari trag cu urechea și denunță orice manifestare suspectă. Numai că această rețea de informatori nu se îndreaptă împotriva comuniștilor, dar mai ales *împotriva simpatizanților naționaliști*. Personalul minelor Petroșani-Petrila e obligat să fie liberal și democrat ca și capitalul. Astfel, împiedecîndu-se între muncitori propagarea credințelor naționaliste se nimicește singurul mijloc de stîrpire a comunismului. Muncitorul creștin, împiedecat să împărtășească disciplina legionară, rămîne pradă disponibilă anarchiei comuniste, cu toată jandarmeria

[1]) Cf. Prof. T. Brăileanu, *Insemnări*, An. II, 5, p. 12.

îngrămădită în juru-i. Primejdia comunistă între muncitori moare numai în măsura în care progresează legionarismul. Orice ins împărtăşit cu credinţa legionară este implicit pierdut pentru comunism. Dar capitalistul politician îşi are socotelile sale. El sacrifică prezentului său fructuos viitorul colectivităţii naţionale şi se apără cu jandarmeria de fermenţii luptei de clasă pe care însuşi egoismul şi inconştienţa lui îi propagă.

De cînd socialismul a trezit atenţia muncitorului spre rolul său politic, conştient de acest rol, el simte necesitatea să activeze. Deprinderea fiind creată, asupra ei astăzi nu se mai poate reveni, şi nici nu trebue, ea va fi numai satisfăcută în concordanţă cu interesele statului naţional. „Dreptatea ta, în cadrul dreptăţii neamului" (Corneliu Z. Codreanu). Muncitorul creştin trebue cucerit „creind organizaţii muncitoreşti naţionale, care să-şi poată cîştiga dreptatea în cadrul statului, nu în contra statului" (C. Z. C.). Dirijarea convingerii se face prin contact direct, dela om la om, nu pe cale de lege, nici prin represiune, ca la Petroşani. Orice muncitor creştin cîştigat comunităţii naţionale este un soldat posibil mai puţin în tabăra anarhiei internaţionaliste, *şi a iredentismului*.

Oamenii politici democraţi s'au ocupat prea puţin de resorturile morale care dictează atitudinea politică a cetăţeanului; acesta nu cere „drepturi" civice goale de rost practic. El cere traiu asigurat conform nivelului lui de trebuinţi şi mai cere existenţei lui *un sens spiritual* prin participarea conştientă la comunitatea morală naţională. El vrea să simtă demnitatea morală de cetăţean, să se vadă responsabil faţă de comunitate, să *dea*, nu să ceară. Sub regim pseudodemocratic nici pe departe nu e vorba de o educaţie cetăţenească pozitivă. Omul simplu, oricît l-ar desconsidera demnitarii prea sus înălţaţi, are un bun simţ şi un suflet curat care îi dau putinţa să deosebească ce e bun şi ce e rău în marfa politică. Demagogia place din ce în ce mai puţin. Omul simplu e serios. El începe să distingă veritabilul de surogat. „Drepturilor" imaginare el le preferă *încadrarea* conştientă in familia naţională. Ţinînd seama de dinamizarea politică a masselor largi ale poporului, de faptul că ele simt nevoia să participe efectiv la viaţa comunităţii, că activitatea lor trebue orientată de o credinţă (omul simplu lucrează din convingere, el e idealist!), numai o credinţă veritabilă, numai un cadru de activitate organizat şi permanent, o şcoală a disciplinei sociale, satisfăcînd simţul demnităţii de om, solicitînd virtuţile lui sufleteşti şi dînd conştiinţa părtăşiei şi răspunderii, — mai pot mulţumi pe actualul sătean, muncitor, meseriaş sau amploiat creştin din ţara noastră.

Prin organizarea ei, prin credinţa ce o animă, Legiunea este cadrul unic de formare a cetăţeanului creştin Romîn. Abea intraţi în Legiune, ţăranii şi muncitorii se simt participînd nemijlocit la viaţa comunităţii naţionale, capătă conştiinţa demnităţii acestei încadrări, a răspunderii şi a drepturilor reale ce decurg. Ei se simt proprietari morali ai ţării, nu părtaşi desconsideraţi ca înainte, şi îşi formează convingerea că numai atîta timp eşti stăpîn pe un bun, cită vreme

îl îngrijeşti, te osteneşti, te sacrifici pentru el. Ţăranii şi muncitorii legionari simt primordial demnitatea ce le-o conferă conştiinţa datoriilor către comunitatea naţională. Ei au ajuns să conceapă că drepturile sunt un corolar consecutiv al îndatoririlor împlinite, a căror satisfacere însăşi este cea mai înaltă răsplată, pentrucă e de ordin moral.

Din experienţă s'a dovedit că cetăţeanul romîn creştin este cît se poate de accesibil acestui fel de a concepe raportul dintre individ şi colectivitate. Odată intrat în Legiune, ceeace i-a vorbit şi l-a cîştigat a fost exemplul şefilor. Apoi, în tabăra de muncă şi în şantiere, şcolirea a luat un caracter concret. Troiţele, bisericile, şcolile, casele nevoiaşilor ce s'au ridicat pe tot întinsul ţării sunt doar o reprezentare vizibilă a credinţei şi a disciplinei legionare ce s'a înălţat şi a crescut paralel in sufletele oamenilor. — Acesta e metodul pozitiv de remediere a comunismului. Legionarismul este antidotul anarhiei comuniste. — Însuşi un ziar democrat ca „Universul" exprima cu privire la muncitori, dorinţa platonică „... de a-i vedea grupaţi în asociaţii cari au la bază crezul naţional şi respectul aşezămintelor pe care se întemeiază organizaţia noastră socială şi naţională" [1]). Autorul articolului arăta că numai regimurile zise „de dreapta", adică naţionaliste, au putut rezolvi favorabil problema muncitorească. „De pildă în Italia şi Germania, adică două ţări cu regimuri de dreapta, situaţia muncitorilor manuali este din toate punctele de vedere mai bună, mai favorabilă, decît în statele cu regimuri de stînga sau extrema stîngă". Totuşi, cînd e vorba de concluzia logică, autorul se codeşte: „precizăm că nu este cîtuşi de puţin vorba de a-i chema pe muncitori la întemeierea unui regim dictatorial, ci de a-i chema la strîngerea rîndurilor romîneşti pentru întărirea ţării şi neamului, din care fac ei înşişi parte". Pe muncitori trebue însă să-i servim, nu să ne servim de ei, cum a făcut şi socialo-comunismul, adăogăm noi. Deci *să introducem regimul care rezolvă problema socială*: nu regimul „dictatorial", ci al *solidarităţii naţionale*, arbitrate de o conducere responsabilă. Că crearea solidarităţii naţionale este apanajul mişcărilor zise *de dreapta*, o vom arăta în două articole viitoare.

Barbu Sluşanschi.

---

10 Decembrie.

Ziua de 10 Decembrie a devenit sărbătoare studenţească, — pentru deosebita semnificaţie a lui 10 Decembrie 1922, — prin hotărîrea studenţimii romîne, care în congresul dela Iaşi, între 22—24 August 1923, sub preşedenţia lui *Corneliu Zelea-Codreanu*, preciza în punctul IV al moţiunii următoarele:

„In amintirea zilei de 10 Decembrie 1922, cînd s'a manifestat pentru întîia dată, în întreaga ţară, studenţimea romînă, luptătoare pentru apărarea naţiunii de primejdia înstrăinării şi

[1]) Universul, 1 Sept., N. Batzaria.

a desagregării, şi cînd s'au întrunit pentru prima oară, la Bucureşti, delegaţii mişcării naţionale a tuturor studenţilor romîni, constituind primul pas însemnat în lupta noastră sfîntă, *e declarată sărbătoare studenţească.*

Preşedinţii Centrelor se vor îngriji, ca în fiecare an la această dată să se suspende cursurile şi lucrările universitare, din oficiu, şi ca sărbătoarea să fie la înălţimea semnificaţiei ei istorice, în analele studenţimii romîne."

Toată lumea romînească ştie azi că 10 Decembrie simbolizează începutul *mişcării studenţeşti.*

Mişcarea porneşte dela primul congres postbelic al tinerimii noastre universitare, ţinut la Cluj în Septembrie 1920, unde spiritul Căpitanului a întrezărit răspîntia istorică a neamului şi a concretizat formula orientării spirituale şi de organizare a studenţimii romîne. Pentrucă mişcarea dela 10 Decembrie 1922 nu s'ar fi produs fără biruinţa Căpitanului cu cei 40 ieşeni şi cu cernăuţeni, 60 la număr, asupra biroului congresului, asupra conducătorilor „oficiali" ai centrelor, asupra celor cîteva mii de studenţi, partizani ai ideii că organizarea vieţii studenţeşti pe bază „naţională" este un criteriu prea strîmt pentru sec. XX.

Au fost de ajuns doi ani de zile, pentruca în faţa primejdiei crescînde a invaziei iudeo-cmuniste în Universităţi, mai ales la Cluj, Iaşi şi Cernăuţi, şi în faţa abdicării conducătorilor ţării dela imperativele unei politici naţionale, — o tresărire adîncă să cuprindă spontan întregul corp studenţesc.

Ideea care birnise la 6 Septembrie 1920 prin perseverenţă şi îndîrjire, devenise la 10 Decembrie 1922 credinţa tinerimii întregi, încolonată pentru luptă.

Pentru studenţime, semnificaţia istorică a lui 10 Decembrie se cuprinde în înălţimea morală de a fi ridicat *ea* un steag măreţ, — cu riscul celor mai mari sacrificii, şi în desăvîrşita ei solidaritate.

Dar prin destinaţie şi conţinut mişcarea depăşea cadrele studenţeşti. Ea însemna glasul conştiinţei naţionale, ultragiată de străini şi înăbuşită de politicianismul romîn. „Un spasm al naţiunii bolnave, iată ce a fost mişcarea noastră", a spus *Ion I. Moţa.* „Luptătoare pentru apărarea naţiunii de primejdia înstrăinării şi a desagregării", se considera studenţimea romînă.

Inseşi revendicările *profesionale,* formulate prin moţiunile votate la 10 Decembrie 1922 în amfiteatrul facultăţii de medicină din Bucureşti şi în celelalte centre universitare, răspund unor comandamente superioare ale neamului.

Dar la 10 Decembrie 1922, studenţimea dădea şi formule imediate, categorice şi precise, pentru dezlegarea marei probleme.

Socotim că este bine să reamintim astăzi, dintre proclamaţiile studenţeşti de atunci, cîteva puncte din moţiunea votată în Aula Universităţii din Cernăuţi:

„Studenţimea cere ca în toate şcoalele publice, afară de cele primare, să nu fie admişi elevii evrei decît în proporţia în

care se află evreii cetăţeni romîni faţă de populaţia întreagă a ţării.

„Studenţimea cere ca în armată evreilor să nu li se acorde dreptul de a dobîndi gradul de ofiţer şi nici funcţie de administraţie sau comandament, elevii evrei să fie eliminaţi din şcoalele militare active şi din şcoalele militare de administraţie.

„Studenţimea cere ca în barourile din întreaga ţară avocaţii evrei să fie înscrişi numai în proporţia în care se află evreii cetăţeni romîni faţă de populaţia întreagă a ţării.

„Studenţimea cere ca evreii veniţi în ţară în teritoriile alipite după 1 August 1914, în vechiul Regat după 15 August 1916, să fie expulzaţi, iar pentru viitor să nu se permită stabilirea în ţară a evreilor veniţi de peste graniţă.

„Studenţimea cere ca ajutoarele primite din străinătate de către populaţia evreiască din cuprinsul Romîniei, să fie distribuite sub controlul Statului.

„Studenţimea creştină din Cernăuţi cere ca Ministerul de Justiţie să nu mai admită evreilor pentru viitor în nici un caz schimbarea numelor evreeşti în nume romîneşti".

Astăzi, după 14 ani, parte din aceste deziderate — socotite la 1922 aberaţii pentru secolulul nostru — sunt legiferate. Toate aceste puncte au intrat în „programele" unor „partide de guvernămînt", pe cari şi le-au însuşit dupăce pentru ele au ucis în temniţe atîtea vieţi tinereşti.

Un deceniu şi jumătate de îngenunchieri şi martiriu, de eroism şi dezertări a trebuit pentruca şi politicianii romîni să cunoască valoarea romînească a lui 10 Decembrie.

Noi nu vom discuta aici dacă politicianii cari şi-au format aceste „programe" le pot realiza şi-le vor realiza, dacă acei cari la 1919, cînd prindea să se închege un neam pînă atunci sfîrticat, nu i-au putut înţelege durerile şi la 1922 s'au deslipit de sufletul naţiunii din laşitate şi interes, astăzi se pot transcende şi sunt capabili de jertfă.

Aici noi reţinem pentru colectivilatea romînească faptul mare că acum 14 ani numai tinerimea universitară a avut intuiţia liniei destinului romînesc.

La 10 Decembrie 1922, studenţimea punea în slujba neamului romînesc ameninţat tot tinerescul ei idealism, un eroism neîntrecut, care deschidea morminte pentru atîtea vieţi şi un calvar de 14 ani, manifestînd o solidaritate cum nu putem întîlni la tinerimea altor neamuri şi dovedind atîta matură chibzuinţă, pentru aşezarea noastră politică şi socială.

Şi toate acestea pentru ce? Pentru Romînia *romînească*. Pentruca acest neam să-şi poată păstra fiinţa şi dobîndi locul meritat sub soare.

Iată de ce 10 Decembrie nu este numai al studenţimii.

El este al naţiunii întregi.

Ion Negură.

REVISTA CĂRŢILOR.

Ni s'ar putea obiecta că dăm prea puţină atenţie şi spaţiu acestei rubrici atît de importante pentru revistele de specialitate. Dar ce să facem? Oricîtă atenţie am vrea să dăruim străduinţelor altora cari ne folosesc doar nouă tuturora, mijloacele pentru a lărgi spaţiul, ne lipsesc deocamdată. Trebue să ne mărginim a nota apariţia lucrărilor ce primim şi a stărui în două-trei cuvinte asupra valorii lor. Astfel noua lucrare a d-lui *Ion Petrovici, Viaţa şi opera lui Kant* (douăsprezece lecţii universitare) (Bucureşti, Casa Şcoalelor, 1936; 274 pg.) trebue considerată ca un eveniment însemnat în mişcarea filosofică dela noi. Vom găsi poate în altă parte prilejul să vorbim despre ea mai pe larg. — Eminentul sociolog spaniol d-l *Agustin Venturino* ne trimite din *Santander* lucrarea sa *Sociologia General: La interdependencia*, cu o scrisoare în care ne roagă să-i trimitem n-rul „Insemnărilor Sociologice" în care a apărut darea de seamă a d-lui *Gaston Richard* asupra operelor d-sale. In prefaţa sa la cartea de mai sus, d-l *Gaston Richard* zice: „Dela Romînia, stăpînă a gurilor Dunării, pînă la Statele Americei meridionale şi centrale, trecînd printre naţiunile latine riverane ale Mediteranei şi stăpîne ale Africei de Nord, Latinii pot fi chezăşii păcii lumii, dar ei riscă şi de a deveni victimele unei intoarceri prea posibile la starea de războiu, dacă asistă ca martori pasivi şi desbinaţi la conflictele angajate de alte rase pentru dominaţiunea lumii". In operele d-lui Venturino, d-l Gaston Richard a găsit viziunea clară a unităţii rasei latine din toată lumea, care tradusă pe plan politic-practic ar putea înfăptui un echilibru mai stabil în politica internaţională deschizînd astfel calea pentru o pace durabilă. — In colecţia „Rînduiala" a apărut a doua broşură: *Naţionalismul tineretului*, de *D. C. Amzăr* (32 pg. 10 lei). Scurte articole, scrise limpede şi — romîneşte: Naţionalismul de import?, Tineretul şi ridicarea satelor; Ţărănismul ţăranului şi ţărănismul Ţării; Violenţă şi teroare; Cei ce stau deoparte. — In amintirea poetului *Mihai Horodnic*, răpus de moarte în floarea tinereţii, d-nii E. Negură şi V. I. Posteuca au strins poeziile decedatului într'un volum omagial cu titlul *„File de poveste"*. — *„Zece cuvinte ale fericitului din Assisi"* este titlul celui mai nou volum de poezii al d-lui *Mircea Streinul*. Versurile poetului nostru pătrund în sufletul lumii, căutînd urmele Creatorului. — *Societatea pentru cultura şi literatura romînă în Bucovina* îşi publică *Raportul general* pe anul 1936. Activitate culturală rodnică şi stăruitoare în tot cuprinsul Bucovinei: preşedintele Societăţii, d-l prof. univ. *Grigore Nandriş* şi colaboratorii săi merită toată lauda noastră.

REVISTA REVISTELOR.

Revista de Pedagogie, condusă cu atîta zel neobosit de d-l prof. univ. *C. Narly,* aduce în caetul IV, anul VI (1936), studii interesante. In primul rînd, e studiul d-lui *Narly* „Destinul omului"

care nu numai că ne captivează atenția prin expunerea clară a unor probleme filosofice foarte dificile, dar lămurește într'o lumină nouă una din cele mai dificile chestiuni, cea a libertății umane. D-l *Floarea Niculescu* scrie despre *„Ideile lui Montaigne asupra realității omenești“*, d-l *I. Petrovici* dă cetitorilor revistei prilejul să citească un capitol din lucrarea sa asupra lui Kant, ce nu apăruse încă. Recenzii și dări de seamă numeroase și bine scrise. ■ **Revue Internationale de Sociologie,** Paris, anul 44, N-rele IX—X, publică trei studii asupra *„Echilibrului social“*, de *G. L. Duprat, Pitirim Sorokin* și *E. Lasbax,* directorul revistei. La revista cărților o dare de seamă a d-lui *G. Richard* asupra lucrărilor d-lui *S. Mehedinți:* Coordonate geografice, Civilizația și cultura, Caracterizarea etnografică a unui popor și Le pays et le peuple roumain, precum și o dare de seamă tot de d-l *G. Richard* despre manualul de Etică al subsemnatului. ■ **Buletinul A. G. I. R.** No. 11 (Noemvrie 1936) cuprinde rapoartele secțiunilor la Congresul A. G. I. R. Iași, Octomvrie 1936. Un studiu asupra „Poloniei productive“ de Ing. *I. Bazgan*, „Legea silvică ungară din 1935. ■ **Iconar,** II, 3, 1936, la înălțime ca totdeauna. Primul articol, „La o răscruce a literaturii romînești“ de *Mircea Streinul* desparte cu ochiu ager și mînă sigură pe cei buni de ceata răilor. *Liviu Rusu* și *George Macrin* semnează cîte un articol interesant. Versuri. Cronici și Insemnări. ■ Buletinul **Mihai Eminescu,** Director *Leca Morariu,* (An. VII, 1936, Fasc. 14), continuă cu publicarea de documente, critici etc. menite să lămurească tot mai mult viața și opera lui Eminescu.

Traian Brăileanu.

Am mai primit la redacție:

Gînd Romînesc, Cluj. ■ **Ramuri,** Craiova. ■ **Cuvîntul Satelor,** Lugoj și Timișoara. ■ **Blajul,** Blaj. ■ **Lumina,** București. ■ **Glasul Strămoșesc,** Cluj. ■ **Libertatea,** București. ■ **Telegraful Romîn,** Sibiu. ■ **Ogorul,** București. ■ **Voința Școalei,** Cernăuți. ■ **Chemarea,** Iași. ■ **Revista Dobrogeană,** Constanța. ■ **Credința,** Cernăuți. ■ **Ideea Națională,** Buzău.

Redacția și Administrația „Insemnărilor Sociologice“ transmit abonaților și cetitorilor cele mai sincere urări de fericire de Sfintele Sărbători și Anul Nou.